

STRATEGIA

ROZWOJU

SPOŁECZNO –

GOSPODARCZEGO

GMINY TRZEBIELINO

NA LATA 2007-2015

Trzebielino, czerwiec 2007 r.

Zlecniodawca:

Gmina Trzebielino
77-235 Trzebielino 7a
tel.: (059) 85 80 223
fax: (059) 85 80 167
e-mail: trzebielino@poczta.pl
http: www.trzebielino.pl

Koordynator projektu:

mgr Agnieszka Nowakowska

Projekt zatwierdził:

mgr inż. Tomasz Sikora

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (059) 8 456 301-302
fax. (059) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
http: www.bmintl.com

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	4
1. METODOLOGIA.....	5
2. RAPORT O STANIE GMINY	6
2.1. Ogólna charakterystyka gminy	6
2.2. Uwarunkowania przyrodniczo-środowiskowe.....	8
2.2.1. Klimat.....	8
2.2.2. Gleby (klasy bonitacyjne oraz zasoby naturalne).....	8
2.2.3. Szata roślinna i lasy.....	9
2.2.4. Obszary chronione.....	10
2.2.5. Zasoby wodne.....	11
2.2.6. Uwarunkowania kulturowe, historyczne (dobra kultury materialnej oraz duchowej)	13
2.3. Gmina w statystyce	14
2.4. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo	15
2.5. Infrastruktura techniczna	16
2.5.1. Transport i komunikacja.....	16
2.5.2. Telekomunikacja	18
2.5.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	18
2.5.4. Zaopatrzenie w gaz.....	19
2.5.5. Zaopatrzenie w wodę.....	19
2.5.6. Kanalizacja	19
2.5.7. Oczyszczalnie ścieków.....	19
2.6. Gospodarka odpadami	19
2.7. Oświata i wychowanie	19
2.8. Sport i rekreacja	20
2.9. Placówki kulturalne	20
2.10. Organizacje pozarządowe	20
2.11. Turystyka	21
2.12. Ochrona zdrowia.....	21
2.13. Pomoc społeczna.....	21
2.14. Rynek pracy i bezrobocie.....	25
2.15. Bezpieczeństwo publiczne	26
3. ANALIZA PORÓWNAWCZA	29
4. ANALIZA SWOT.....	42
5. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY – ANKIETA.....	46
6. DIAGNOZA STANU.....	48
7. MISJA.....	52
8. PRIORYTETY W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH	54
9. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	56
9.1. INFRASTRUKTURA.....	57
9.2. GOSPODARKA	58
9.3. PRZESTRZEŃ.....	59
9.4. SPOŁECZNOŚĆ.....	60
9.5. EKOLOGIA	61
10. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH	62
10.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU	62
10.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA.....	64
11. POWIĄZANIE CELÓW Z CELAMI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO.....	69
12. WDRAŻANIE STRATEGII.....	72
13. MONITOROWANIE STRATEGII	74
14. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	84

WSTĘP

Podstawą rozwoju gminy Trzebielino jest zaktualizowana strategia, która określa misję oraz cele i kierunki działania do roku 2015. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Gminy zawiera również opcje i wariant rozwoju.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debaty strategicznej i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji, przy czym sformułowania misji, celów i kierunków działania pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników debaty. Zmiana treści poszczególnych celów i kierunków działania miała jedynie na celu dostosowanie istniejących sformułowań do zasad tworzenia poszczególnych elementów strategii.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o stanie gminy” zawierający podstawowe informacje o gminie Trzebielino uwzględniając stan jednostek podległych bezpośrednio Wójtowi.

Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy w Trzebielinie.

Zamieszczona „Analiza Porównawcza” opracowana na podstawie informacji uzyskanych od przedstawicieli Gminy Trzebielino, z Centrum Badań Strategicznych w Warszawie oraz Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego stała się podstawą Diagnozy Stanu.

W proces opracowania „Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Trzebielino” zostało włączonych kilkadziesiąt osób, będących reprezentantami środowisk społecznych, biznesowych, samorządowych, Rady Gminy.

1. METODOLOGIA

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Trzebielino została opracowana przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono jedną aktualizującą debatę z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących: Radnych Gminy Trzebielino, przedstawicieli Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych, środowisk biznesowych oraz mieszkańców gminy.

Sesja strategiczna odbyła się w dniu 15 maja 2007 roku w siedzibie świetlicy wiejskiej zlokalizowanej przy Bibliotece Publicznej w Trzebielinie, a jej celem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Na podstawie wcześniej wypracowanej **analizy SWOT: silne strony** (wewnętrzne) gminy, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) zespół ekspercki odpowiedział na pytanie: *Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony gminy i zniwelować zagrożenia?*

Na podstawie tak postawionego pytania zespół ekspercki przygotował po osiem celów opierając się na wcześniej wybranych słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie zespół pracował przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Liczbę celów ograniczono do sześciu w każdej grupie.

Kolejnym krokiem była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego. W trakcie konsultacji społecznych uczestnicy debaty pracowali w pięciu grupach, każda podporządkowana jednemu z obszarów: **infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia**. W każdym obszarze zostały wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy cele trzeciorzędne - ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nie określonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji. Dokonano również identyfikacji zaproponowanych kierunków działań do poszczególnych celów.

2. RAPORT O STANIE GMINY

2.1. Ogólna charakterystyka gminy¹

Gmina Trzebielino jest gminą wiejską położoną w powiecie bytowskim, w województwie pomorskim. Gmina graniczy z następującymi samorządami:

- gminą Dębica Kaszubska – od północy,
- gminą Kobylnica – od północy,
- gminą Kępice – od zachodu,
- gminą Kołczygłowy – od północnego-wschodu,
- gminą Miastko – od południa.

Rysunek 1 Położenie gminy Trzebielino na terenie powiatu bytowskiego

Źródło: www.gminy.pl

W obszarze gminy Trzebielino dominują lasy, które zajmują 62% powierzchni. W większości są to lasy sosnowo-bukowe, które stanowią ostoję dla zwierząt łownych i licznych gatunków ptaków. Użytki rolne stanowią 31,7% obszaru gminy. Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe stawiają gminę w pierwszym szeregu gmin o nieprzeciętnych walorach turystycznych ze szczególnym uprzywilejowaniem do agroturystyki.

¹ Opracowano na podstawie danych zawartych w „Diagnozie Obszaru Objętego ZSRW – Analiza SWOT Gmina Miastko i Trzebielino”, „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Trzebielino” oraz w Banku Danych Regionalnych.

Powierzchnia

Gmina zajmuje powierzchnię 225,4 km² i liczy ok. 3 700 mieszkańców. Jej obszar stanowi 10,28 % powierzchni powiatu bytowskiego. Na terenie gminy Trzebielino znajduje się jedenaście sołectw.

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Trzebielino

1.	sołectwo Trzebielino,
2.	sołectwo Poborowo,
3.	sołectwo Cetyń,
4.	sołectwo Starkowo,
5.	sołectwo Zielin,
6.	sołectwo Suchorze,
7.	sołectwo Miszewo,
8.	sołectwo Gumieniec
9.	sołectwo Bożanka,
10.	sołectwo Objezierze,
11.	sołectwo Dolno.

Źródło: Diagnoza Obszaru Objętego ZSRW – Analiza SWOT Gmina Miastko i Trzebielino

Gmina Trzebielino położona jest przy trasie krajowej Poznań – Słupsk, w połowie drogi między Słupskiem a Miastkiem przy ważnych szlakach drogowych w kierunku na Ustkę, 50 km od Bałtyku. Ludność zamieszkująca gminę to głównie ludność przesiadkowa. Gmina Trzebielino leży w otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Dokładną strukturę gruntów przedstawia następująca tabela.

Tabela 2 Struktura gruntów w gminie Trzebielino

	2003	2004	2005
UŻYTKI ROLNE w ha			
powierzchnia użytków rolnych	6899	6844	6700
grunty orne	5173	5104	4880
sady	3	3	3
łąki	1222	1224	1123
pastwiska	501	513	694
LASY w ha			
Lasy i grunty leśne	14455	14455	14471
POZOSTAŁE GRUNTY I NIEUŻYTKI w ha			
Pozostałe grunty i nieużytki	1191	1209	1337

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.2. Uwarunkowania przyrodniczo-środowiskowe

2.2.1. Klimat

Usytuowanie gminy Trzebielino w pasie północnym Polski decyduje o oddziaływaniu przejściowego klimatu związanego z przemieszczaniem się mas powietrza oceanicznego z zachodu jak i kontynentalnego znad Europy Wschodniej. Zróżnicowanie klimatyczne w obrębie gminy wynika z urozmaiconych stosunków wysokościowych, wodnych oraz rodzaju i stopnia pokrycia terenu roślinnością. Ogólnie korzystniejsze warunki klimatyczne posiada północna część gminy, w części południowej klimat staje się bardziej „surowy”.

Obniżone wartości klimatyczne posiadają obszary położone w dolinach rzecznych i zabagnionych obniżeniach terenu, gdzie występuje inwersja termiczna; częste są tam mgły, a okres przymrozkowy może się wydłużyć nawet do połowy czerwca.

Specyficzny klimat posiadają wnętrza lasów. Mają wyrównany profil termiczny dobowy i roczny, zwiększoną wilgotność względną, wytłumione prędkości wiatru i w zależności od składu gatunkowego nasycają powietrze mniej lub bardziej intensywnie olejkami eterycznymi.

2.2.2. Gleby (klasy bonitacyjne oraz zasoby naturalne)

Warunki glebowe są średnio korzystne. W odniesieniu do gruntów ornych gleby najlepsze tj. najżyźniejsze występują na stosunkowo dużych powierzchniach w północnym fragmencie gminy, w rejonie wsi Starkowo, także na południe od Trzebielina. Są to gleby brunatne wyługowane, kwaśne rzadziej pseudobielicowe, utworzone z utworów gliniastych lekkich zalegających na zwięźlejszym podłożu, stanowiące czwarty kompleks przydatności rolniczej tj. żytni bardzo dobry. Gleby te mają dobrze wykształcony profil próchniczy i właściwe stosunki wodne.

Znaczną część gruntów ornych w użytkowanym rolniczo północnym i północno-wschodnim obszarze gminy stanowią gleby lżejsze, utworzone z piasków gliniastych lekkich zalegających na zwięźlejszym podłożu lub piasków gliniastych całkowitych, brunatne wyługowane i kwaśne, zaliczone do klasy bonitacyjnej IVa, b, stanowiące kompleks piąty – żytni dobry. Są to gleby mniej żyzne od opisanych wyżej, bardzo wrażliwe na susze.

Pozostałe grunty orne są położone na słabo urodzajnych glebach ubogich w składniki pokarmowe, o bardzo przepuszczalnym podłożu, utworzone z piasków słabo gliniastych. Należą do nich gleby V i VI klasy bonitacyjnej i są zaliczane do szóstego słabego kompleksu żytniego i siódmego bardzo słabego kompleksu żytniego.

Użytki zielone występują głównie na glebach torfowych i murszowo-torfowych. Dominują tutaj gleby średnio urodzajne, o uregulowanych stosunkach wodnych, zaliczone do III i IV klasy bonitacyjnej pozostałe tereny zielone są położone na słabo i bardzo słabo urodzajnych glebach o wadliwych stosunkach wilgotnościowych.

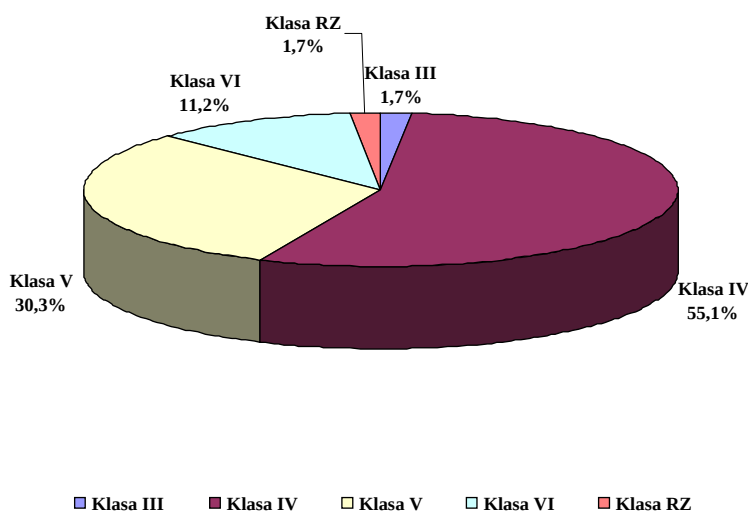

Tabela 3 Podział gruntów ornych gminy na klasy bonitacyjne

Gmina	Klasy bonitacyjne gruntów ornych wyrażone w [%]						
	I	II	III	IV	V	VI	VI RZ
Trzebielino	-	-	1,66	55,13	30,34	11,17	1,70

Źródło: Diagnoza Obszaru Objętego ZSROW – Analiza SWOT Gmina Miastko i Trzebielino

Wykres 1 Klasy bonitacyjne gruntów gminy Trzebielino

Źródło: Diagnoza Obszaru Objętego ZSROW – Analiza SWOT Gmina Miastko i Trzebielino

2.2.3. Szata roślinna i lasy

Gmina Trzebielino według podziału przyrodniczo-leśnego leży w Krainie Bałtyckiej, w dzielnicy Pojezierza Drawsko-Pomorskiego z kompleksami leśnymi zwanymi Puszcą Słupską

Lasy są bogactwem gminy, stanowią ok. 65% jej powierzchni. Kompleksy leśne występują na terenie całej gminy, szczególnie dużą powierzchnię zajmują w południowej jej części. Zbiorowiska leśne są zróżnicowane, dominują w nich różne postacie boru świeżego, głównie typowe, z gatunkiem panującym - sosną, z występowaniem traw - śmiałka pogiętego w runie. Dość często spotyka się też postacie ubogie, o runie mszystym, z domieszką porostów naziemnych z rodzaju chrobotków.

W licznych dolinach rzek i strumieni występują małe fragmenty olsu porzeczkowego, którego drzewostan tworzy olsza czarna, w domieszce brzoza, występują krzewy: porzeczka czerwona

i czarna, wierzba szara, kruszyna pospolita, chmiel zwyczajny i różne gatunki paproci. Olsy, sztucznie podsuszone, przechodzą w zabagnione łągi jesionowo- olszowe.

Niewielkie powierzchnie zajmują lasy liściaste z udziałem buka. Zbliżone do naturalnych płaty kwaśnej buczyny niżowej (drzewostan bukowy z domieszką brzozy, sosny lub dębu bezszypułkowego, bez warstwy krzewów, z ubogim gatunkowo runem, głównie trawiastym) występują przy południowych i północnych krańcach gminy.

Na uwodnionych glebach organicznych spotkać można bory bagienne z dominacją sosny i domieszka brzozy omszonej. Największy powierzchniowo kompleks tych lasów znajduje się w okolicach Trzebielina.

W przyrodniczym krajobrazie gminy wyróżniają się zbiorowiska roślinne związane z tofowiskami, wśród których dominują torfowiska niskie, rozwinięte w dnach dolin rzecznych na terasach zalewowych i nadzalewowych, w rynnowych zagłębieniach przyjeziornych.

Torfowiska wysokie, porośnięte są zbiorowiskami roślinnymi oligotroficznymi, są szczególnie cenne pod względem gatunkowym – powszechnie występują na nich rośliny chronione. Występują liczne gatunki mchów torfowych, występuje żurawina błotna, modrzewnica europejska, wełnianka pochwowata, bagno zwyczajne, borówka bagienna, wrzos zwyczajny, wrzosec bagienny, bażyna czarna, rosziczka okrągłolistna oraz chronione widłaki.

Tabela 4 Lesistość gminy Trzebielino

Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów leśnych						Lesistość
	ogółem	w tym lasy	publicznych			prywatnych	
			razem	własność Skarbu Państwa	w tym w zarządzie Lasów Państwowych		
w ha						w %	
Gmina Trzebielino	14487,4	14075,5	14350,5	14345,0	14242,0	136,9	62,5

Źródło: Bank Danych Regionalnych – 2005 rok

2.2.4. Obszary chronione

Na terenie gminy objęte ochroną są: Rezerwat Przyrody „Zieliń Miastecki - o pow. 16,25 ha - jest to rezerwat torfów przejściowych unikalnych oczek dystroficznych, tzn. półmartwych. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje ochroną: bagna, małe oczka wodne, a także znajdującą się tam roślinność i zwierzęta, np. żółw błotny, orzeł bielik. Na terenie gminy znajduje się także otulina Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” o pow. ok. 20 ha.

Obszar chronionego krajobrazu łącznie zajmuje 1601 ha.

2.2.5. Zasoby wodne

Obszar gminy Trzebielino zawiera się głównie w zlewni rzeki Wieprzy, tylko jego północna część stanowi fragment zlewni Słupi.

Gmina wyróżnia się znaczną gęstością sieci wód płynących. Przez jej obszar przepływa Wieprza - jedna z największych rzek Pomorza i jej bezpośrednie i pośrednie dopływy: Pokrzywna, Bystrzenica, Rybiec, Ślizień, Kunica, Korzyca, Bożanka, Broczynka. Rzeki zasilają liczne źródłiska, Bystrzenica i Bożanka, a także szereg drobniejszych cieków.

W granicach gminy znajduje się część górnego i środkowego odcinka biegu **Wieprzy**. Rzeka począwszy od południa, płynie wśród kompleksów łąk, miejscami podmokłych, posuwając się w dół aż do okolic Bożanki, gdzie płynie wąskim jarem o zalesionych stokach, przybiera charakter bystrego cieku, zasilana licznymi źródłami. Poniżej ujścia rzeki Bożanki Wieprza płynie wolniej, szeroką doliną wśród zmeliorowanych łąk. Od ujścia Pokrzywnej rzeka jest silnie zasilana źródłami, a jej koryto osiąga szerokość 8-11 m. Od okolic Popielewa Wieprza wije się wzdłuż doliny z pasami łąk i stromymi zboczami.

Pokrzywna - od granicy gminy po okolicę leśniczówki Poborowo malowniczo płynie w wąskiej dolinie ze znacznymi spadkami w otoczeniu lasów. Uregulowany bieg rzeka ma poniżej drogi Trzebielino-Poborowo i płynie w szerokiej dolinie.

Bystrzenica - bierze swój początek w okolicach Starkowa i łączy się z ciekim dopływającym od południa. Płynie do miejscowości Gumieniec przez obszary użytkowane rolniczo.

Bożanka - wypływa dwoma strugami ze wzgórz morenowych na północ od jez. Miłaczewo i po ich połączeniu płynie ze znacznym spadkiem wśród kompleksów leśnych.

Broczynka - w granicach gminy, do okolic Broczyny płynie osiągając znaczne spadki głównie wśród lasów. W górnym odcinku przybiera nazwę Miłacz i przepływa przez jez. Miłaczewo.

Rybiec - dopływ Pokrzywnej, płynie wzdłuż granicy gminy uregulowanym biegiem wśród łąk, w okolicach drogi Słupsk - Bytów wpływa w wąską dolinę o stromych, zalesionych zboczach, a w dolnym biegu płynie przez tereny zmeliorowane, wśród łąk i gruntów ornych.

Kunica - dopływ Pokrzywnej – od granic gminy do leśniczówki Góra ma charakter dzikiego potoku. Przepływa przez jez. Trzebielskie.

Ślizień - dopływ Pokrzywnej – od drogi Miastko - Słupsk płynie silnie uźródloną doliną o wysokich, zalesionych zboczach i ma charakter bystrego, krętego potoku.

Wody powierzchniowe

Oprócz jezior i oczek wodnych sieć powierzchniowych wód stojących wzbogacają sztuczne zbiorniki wodne. Cztery z nich powstały w obszarach śródlęsnych, w ramach Programu małej retencji realizowanego przez Nadleśnictwo Trzebielino. Dwa stawy funkcjonują w wyrobiskach po eksploatacji kredy wapiennej w Trzebielinie.

Tabela 5 Największe jeziora w gminie Trzebielino

Nazwa jeziora	Powierzchnia w ha
Trzebielskie - największe z jezior znajduje się w Trzebielinie, jest jeziorem przepływowym i retencjonuje ok. 110 tyś. m ³ wody;	16,2
Miłaczewo - drugie pod względem wielkości, jest typowym jeziorem rynnowym, położonym wśród zalesionych wzgórz	15,1
Bąkowo	8,1
Darnowskie	8,7
Święto	8,9

Źródło: Diagnoza Obszaru Objętego ZSROW – Analiza SWOT Gmina Miastko i Trzebielino

Wody gruntowe

Wody gruntowe, w związku z urozmaiconą rzeźbą terenu i zróżnicowanymi warunkami geologicznymi, występują na różnych głębokościach. Najpłycej (0-2 m p.p.t.) zalegają w dnach dolin rzek, w zatorfionych obniżeniach i zagłębieniach bezodpływowych, nieco niżej zalegają na terasach i płaszczynach sandrowych. Na terenach wzgórzowych zwierciadło wody jest napięte i występuje poniżej poziomu 4 m p.p.t. W pozostałej części wody o swobodnym zwierciadle zalegają na głębokościach 4-5 m p.p.t.

Wody podziemne

Na obszarze gminy stwierdzono występowanie trzeciorzędowego oraz czwartorzędowego poziomu wodonośnego, które wspólnie stanowią wielowarstwowy system wodonośny połączony ze sobą i wodami powierzchniowymi. Użytkowy poziom wodonośny stanowią najczęściej wody czwartorzędowe II warstwy wodonośnej, tj. poziomu międzyglinowego środkowego, zbudowanego z piasków średnich i drobnych, występujące na głębokości 20 - 50 m, lokalnie do 100 m pp o zróżnicowanej miąższości (do 10-20 m).

Lokalnie użytkuje się wody I warstwy wodonośnej, która tworzy poziom gruntowy i międzyglinowy górny. Wody trzeciorzędowe rzadko stanowią użytkowy poziom wodonośny, ujmowane są w przypadku niedostatecznej wydajności poziomu czwartorzędowego.

Wody użytkowanych poziomów wodonośnych posiadają na ogół wysokie parametry jakościowe, potwierdzone klasą czystości Ib, a w okolicach Cetynia nawet Ia. Jedynie w okolicach

Starkowa, Starkówka i Zielina oraz w północnej części po Objezierze, stwierdzono średnią jakość tych wód.

Ludność wykorzystuje wodę z ujęć podziemnych o średniej głębokości od 25 do 50m .

2.2.6. Uwarunkowania kulturowe, historyczne (dobra kultury materialnej oraz duchowej)

Wieś Trzebielino dawniej wchodziła w skład rozległych posiadłości Puttkamerów i stanowiła centrum zachodniej części ich włości. Puttkamerowie władali Trzebielinem do 1945 roku. Wieś Trzebielino została wymieniona przez pomorskiego geografa Lubiniusza w 1612 roku jako teren zamieszkały przez Wenedów (Słowian). W XVIII wieku mieszkało tutaj 12 kmieci i 16 zagrodników oraz funkcjonowała kuźnia. W 1836 roku przeprowadzono we wsi uwłaszczenie chłopów. Mimo prowadzonej przez Puttkamerów akcji kolonizacyjnej do ostatniej wojny miejscowa ludność używała kaszubskich nazw części przysiółków, po wojnie wśród osadników główny trzon stanowili także Kaszubi z okolic Kartuz, Kościerzyny i Chojnic.

Dzięki Puttkamerom (w połowie II tysiąclecia) ziemia trzebielińska zaczęła się bardzo intensywnie rozwijać pod względem urbanistycznym, gospodarczym i handlowym.

Zabytki na terenie gminy:

Trzebielino:

- Kościół ewangelicki , murowany z 1681-91 roku,
- Pałac von Puttkamerów z 1810 roku,
- Młyn szachulcowy wodny z II poł. XIX wieku,
- Kuźnia z 1922 roku,
- Plebania murowana z II poł. XIX wieku.

Broczyna:

- Pałac i park z XIX wieku oraz młyn wodny z 1921 r.,
- Cmentarzysko kurhantowe IX-VIII w.p.n.e.

Cetyń

- Kościół ewangelicki z 1696 roku,
- Pałac z 1880 roku.

Gumieniec:

- Kościół,
- Budynek stacji kolejowej z 1910 roku,
- Oficyna pałacowa z II poł. XIX wieku.

Objezierze:

- Kościół filialny z 1864 roku,
- Pałac.

Poborowo:

- Pałac z II poł. XVIII wieku,
- Szkoła z II poł. XIX wieku.

Suchorze:

- Pałac z XVIII wieku.

Zielin:

- Budynek stacji kolejowej.

W pobliżu Trzebielina leży kilka ciekawych, ale zaniedbanych pałaców i kościołów. Bardzo ładny kościół z 1696 roku znajduje się na północ od Trzebielina, we wsi Cetyń. Do połowy XVIII wieku odprawiane były nabożeństwa po kaszubsku, Kościół usytuowany jest na górze w centrum wsi w otoczeniu pięknego starodrzewu. Koło kościoła stoi naziemna dzwonnica. Ponadto pałace znajdują się w Poborowie, Broczynie i Gumieńcu.

Na terenie gminy Trzebielino w miejscowości Suchorze są kultywowane tradycje takie jak: rękodzielnictwo - Maria Sławska, prace plastyczne - Danuta Kędzierska; wyroby z bursztynu i rzeźbiarstwo - Mariusz Adamiec, haftowanie obrazów - Alicja Sibińska; wikliniarstwo - Bogdan Stelmasik.

2.3. Gmina w statystyce

Tabela 6 Przekrój statystyczny gminy Trzebielino – stan na koniec 2006 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	3741
mężczyźni	1862
kobiety	1879
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	941
mężczyźni	478
kobiety	463
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	2368
mężczyźni	1247
kobiety	1121
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	432
mężczyźni	137
kobiety	295
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,0
Małżeństwa zawarte w 2006 roku ogółem, w tym:	21
cywilne	5
wyznaniowe	16
Urodzenia żywe w 2006 roku	36
Zgony ogółem w 2006 roku	32
Przyrost naturalny	4

Źródło: Opracowano na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzebielino oraz Banku Danych Regionalnych

Tabela 7 Dochody i wydatki budżetu Gminy Trzebielino na koniec 2006 r.

Dochody budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych):	7.717.580
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych), w tym na:	8.275.191
gospodarkę mieszkaniową	64.297
administrację publiczną	869.860
oświatę i wychowanie	3.124.695
ochronę zdrowia	89.438
pomoc społeczną	2.223.796
Dochody budżetu gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2.063
Wydatki budżetu gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2.212

Źródło: Dane Urzędu Gminy Trzebielino

2.4. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 121 podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2006 roku).

Tabela 8 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Placówki handlowe i gastronomiczne	25	25	25
Produkcja wyrobów przemysłowych	-	-	-
Produkcja wyrobów spożywczych	2	2	2
Budownictwo	3	4	5
Usługi transportowe	4	5	4
Zakłady produkcyjno-usługowe	82	83	85
Pozostałe	-	-	-
OGÓŁEM:	116	119	121

Źródło: Dane Urzędu Gminy Trzebielino

Na terenie gminy Trzebielino istnieją dwa przedsiębiorstwa z branży przemysłu spożywczego, w tym palarnia kawy oraz placówki handlowe i usługowe, w tym również o charakterze turystycznym. Większość mieszkańców trudni się rolnictwem i gałęziami pokrewnymi. Rolę ponadlokalnego ośrodka handlowego zaspakajającego ponadpodstawowe potrzeby mieszkańców gminy stanowi miasto Słupsk lub Miastko, a w przypadku usług administracyjnych – Bytów. Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy oparte o handel i usługi to min.:

1. Usługi weterynaryjne,
2. Nadzorowanie prac wiertniczych i geologicznych,
3. Stolarstwo,
4. Usługi transportowe,

5. Eksport-import art. rolnych,
6. Pośrednictwo Ubezpieczeniowe,
7. Usługi stomatologiczne,
8. Obrót art. rolnymi,
9. Produkcja i sprzedaż pasz i koncentratów,
10. Mechanika pojazdowa,
11. Projektowanie, usługi budowlane,
12. Usługi medyczne,
13. Usługi leśne,
14. Produkcja pozostałych maszyn dla rolnictwa,
15. Przygotowanie dokumentów o dochodach,
16. Handel artykułami spożywczymi, przemysłowymi,
17. Handel art. spożywczo – przemysłowych,
18. Usługi fryzjerskie.

2.5. Infrastruktura techniczna

2.5.1. Transport i komunikacja

Sieć drogową na terenie gminy Trzebielino tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które dzieli się na następujące kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Tabela 9 Szkielet układu drogowego gminy Trzebielino

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1.	drogi krajowe	24,5	24,5
2.	drogi wojewódzkie	11	11
3.	drogi powiatowe	49,9	49,9
4.	drogi gminne	50	30

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Trzebielino

KOMUNIKACJA PKS I PRZEWOŹNICY PRYWATNI - GŁÓWNE KIERUNKI

- Trzebielino - Słupsk
- Trzebielino – Miastko – Szczecinek
- Trzebielino – Bytów

KOMUNIKACJA PKP - istnieją stacje i tory kolejowe w miejscowości Zielin Miastecki, natomiast brak jest połączeń kolejowych z innymi ośrodkami miejskimi.

Drogę krajową na terenie gminy stanowi odcinek drogi nr 21 Ustka – Słupsk – Miastko – Biały Bór – Szczecinek o długości ok. 24,5 km.

Do dróg wojewódzkich zalicza się odcinek drogi Warszkowo – Suchorze – Bytów - Kościerzyna o długości ok. 11,0 km.

Wykaz dróg powiatowych i gminnych przebiegających przez teren gminy Trzebielino przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 10 Przebieg dróg powiatowych na terenie gminy Trzebielino

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Lokalizacja		Długość w km
			od	do	
1.	1700G L	Objezierze – Miszewo	0+000	4+253	4,253
2.	1167G L	Bąkowo – Trzebielino	9+425	15+261	5,836
3.	1701G L	DW nr 209 – Gumieniec – stacja kolejowa	0+000	1+815	1,815
4.	1702G L	Glewnik – Trzebielino	0+000	2+459	2,459
5.	1169G L	Darnowo – Bożanka	1+003	8+003	7,000
6.	1175G L	Mielno - Suchorze	6+582	8+582	2,000
7.	1703G L	Starkowo – Starkówko	0+000	2+912	2,912
8.	1704G L	Zielin – Starkowo – Cetyń	0+000	5+572	5,572
9.	1705G Z	Trzebielino - Kołczygłowy	0+000	10+710	10,710
Razem drogi powiatowe					42,587

Źródło: Dane Urzędu Gminy Trzebielino

Tabela 11 Przebieg dróg gminnych na terenie gminy Trzebielino

Lp.	Nr drogi	Opis przebiegu drogi	Długość w m
1.	160001 G	Objezierze – Myślimierz	2750
2.	160002 G	Miszewo droga wojewódzka 209 – Miszewo posesja nr 18	500
3.	160003 G	Gumieniec droga powiatowa 209 – przejazd kolejowy – Kleszczewo – Rumieniec	3500
4.	160004 G	Zielin posesja nr 18 B – droga krajowa 21	1000
5.	160005 G	Droga krajowa 21 – Zielin droga gminna 160006 G	500
6.	160006 G	Droga krajowa 21 – Zakład Rolny Zielin	350

7.	160007 G	Starkowo droga powiatowa 200 – Starkowo posesja nr 1	250
8.	160008 G	Gumieniec przejazd kolejowy – granica gminy Kępice (Jabłonna)	2250
9.	160009 G	Droga krajowa 21 – Zielin Stacja PKP	500
10.	160010 G	Cetyń droga powiatowa 201 – Cetyń kolonia	1900
11.	160011 G	Dolno – Trzebielino droga powiatowa 189	1500
12.	160012 G	Trzebielino droga krajowa 21 – Trzebielino droga gminna 160013 G	100
13.	160013 G	Trzebielino droga krajowa 21 – Trzebielino droga powiatowa 202	250
14.	160014 G	Trzebielino droga krajowa 21 – Trzebielino posesja 68 a	200
15.	160015 G	Trzebielino droga gminna 160013 G - Szczyciec	1750
16.	160016 G	Bąkowo - droga krajowa 21 – granica gminy Miastko (Wiatrołom)	5750
17.	160017 G	Leśniczówka Poborowo – granica gminy Miastko (Wiatrołom)	2750
18.	160018 G	droga krajowa 21 – granica gminy Miastko (Wiatrołom)	1500
19.	160019 G	Flisów (Grądku Dolne) droga gminna 160020 G – granica gminy Miastko (Ponikła)	2400
20.	160020 G	droga krajowa 21 – Flisów (Grądku Dolne) – granica gminy Miastko (Żabno)	3600
21.	160021 G	droga krajowa 21 – Bożanka koniec zabudowy	750

Źródło: Dane Urzędu Gminy Trzebielino

2.5.2. Telekomunikacja

Na terenie gminy Trzebielino głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest Telekomunikacja Polska S.A. Wybudowana pełna sieć telefoniczna nie zapewnia jednak możliwości podłączenia stałego łącza Internetowego. Brak jest również łącza światłowodowego. Ponadto teren gminy objęty jest zasięgiem operatorów sieci telefonii komórkowej: ERA GSM, PLUS GSM, ORANGE.

2.5.3. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy brak jest sieci ciepłowniczej. Większość gospodarstw domowych korzysta z indywidualnych systemów grzewczych opartych na węglu kamiennym, koksie, drewnie i oleju opałowym. Wielokrotnie jednak źródłem ciepła są spalane odpady nie znajdujące zgodnie z polskimi normami zastosowania w wytwarzaniu energii cieplnej co powoduje okresowe wysokie skażenie tzw. niskiej emisji.

2.5.4. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy brak jest sieci gazowniczej. Gospodarstwa domowe korzystają z gazu butlowego.

2.5.5. Zaopatrzenie w wodę

W gminie Trzebielino długość sieci wodociągowej wynosi 37,67 km, długość przyłączy prowadzących do budynków wynosi natomiast 7,76 km. Do sieci podłączonych jest 316 gospodarstw domowych, co stanowi około 28% wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących teren gminy².

2.5.6. Kanalizacja

Gmina Trzebielino posiada sieć kanalizacyjną o długości 20,7 km. Długość przyłączy prowadzących do budynków wynosi 7,1 km, natomiast liczba gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej wynosi 235, co stanowi około 21% wszystkich gospodarstw domowych w gminie³.

2.5.7. Oczyszczalnie ścieków

Gospodarka ściekowa na terenie gminy obejmuje głównie zakres zagospodarowania ścieków komunalnych. Nie występują trudności ze ściekami przemysłowymi, dla których nie występuje przekroczenie dopuszczalnych ładunków oraz zagrożeń dla czystości wód w odbiornikach.

Na terenie gminy istnieją dwie oczyszczalnie ścieków typu mechaniczno-biologicznego, w Zielinie i w Trzebielinie o maksymalnej wydajności 230 m³/dobę – Zielin oraz 250 m³/dobę - Trzebielino.

2.6. Gospodarka odpadami

Od 2001 roku na terenie gminy Trzebielino wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów, ustawiono pojemniki na plastik i szkło w każdej miejscowości, indywidualni właściciele nieruchomości zawarli umowy na wywóz nieczystości stałych z firmą posiadającą koncesję (firma PGK Słupsk oraz KODEK Miastko).

W związku z faktem, że na terenie gminy brak jest wysypiska śmieci, gmina korzysta z składowiska odpadów zlokalizowanego w Bierkowie na terenie gminy Słupsk.

2.7. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Trzebielino funkcjonują dwie Szkoły Podstawowe i jedno Gimnazjum w Starkowie. Należy zaznaczyć, iż liczba dzieci w szkołach sukcesywnie maleje.

² Przyjęto liczbę gospodarstw domowych ogółem (1137) zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku.

³ Przyjęto liczbę gospodarstw domowych ogółem (1137) zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku.

Tabela 12 Aktualny wykaz przedszkoli i placówek przedszkolnych kl. O

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
1	Szkoła Podstawowa w Trzebielinie, klasa „0”	22	1	1
2	Szkoła Podstawowa w Suchorzu, klasa „0”	22	1	1
Razem		44	2	2

Źródło: Dane Urzędu Gminy Trzebielino

Tabela 13 Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych

L.p.	Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
1	Szkoła Podstawowa w Trzebielinie	119	6	13
2	Szkoła Podstawowa w Suchorzu	188	18	17
3	Gimnazjum w Starkowie	189	9	21
Razem		496	33	51

Źródło: Dane Urzędu Gminy Trzebielino

2.8. Sport i rekreacja

Większość obiektów sportowych takich jak boiska, sale gimnastyczne na terenie gminy Trzebielino związanych jest z placówkami oświatowymi.

Na terenie gminy w zakresie sportu i rekreacji funkcjonuje jeden klub UKS „Gladiator” przy Gimnazjum w Starkowie. Ponadto działa Stowarzyszenie Sportowe „Diament”.

2.9. Placówki kulturalne

Na terenie gminy, w miejscowości Trzebielino znajduje się Biblioteka Gminna, która posiada swoją filię w miejscowości Suchorze. Ponadto funkcjonują świetlice wiejskie w miejscowościach Suchorze „Pokemon”, Starkowo, Poborowo i Cetyń.

2.10. Organizacje pozarządowe

Na terenie gminy Trzebielino występuje szereg organizacji pozarządowych angażujących się w życie społeczne jak i gospodarcze, tj.:

- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Dłoń” w Suchorzu,
- Stowarzyszenie „Wzajemna Pomoc” w Trzebielinie,
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Gimnazjum w Starkowie,
- Stowarzyszenie Sportowe GKS „Diament” w Trzebielinie,
- UKS „Gladiator” przy Gimnazjum w Starkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Trzebielinie.

2.11. Turystyka

W gminie funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne zlokalizowane w miejscowościach Dolno i Objezierze.

2.12. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy gminy korzystają z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „MAMED” i Specjalistycznego Gabinetu Stomatologicznego w Trzebielinie oraz ZOZ-ów i NZOZ-ów zlokalizowanych w miejscowościach: Miastko, Bytów i Słupsk. Ponadto usługi zdrowotne świadczą szpitale ogólne w miejscowościach Bytów i Miastko.

Tabela 14 Statystyka porad ogólnodostępnych wg podległości POZ

Jednostka terytorialna	ogółem		porady lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej		porady w poradniach stomatologicznych	
	ogółem	podległa samorządowi terytorialnemu	ogółem	podległa samorządowi terytorialnemu	ogółem	podległa samorządowi terytorialnemu
Gmina Trzebielino	15847	0	15847	0	0	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych – 2005 rok

2.13. Pomoc społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Trzebielinie, który powołany został uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Trzebielinie z dnia 21 marca 1990 r. Ośrodek działa na podstawie statutu przyjętego uchwałą Rady Gminy Trzebielino z dnia 30 grudnia 2004 roku.

GOPS realizuje zadania z zakresu:

- pomocy społecznej,
- przyznawania dodatków mieszkaniowych,
- przyznawania świadczeń rodzinnych i zaliczek alimentacyjnych,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Zadania powyższe realizowane są przez 5 pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, tj. kierownik, główna księgowa, specjaliści pracy socjalnej (dwie osoby) i referent ds. świadczeń rodzinnych.

Tabela 15 Udzielone świadczenia – zadania własne gmin – za 2006 rok

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
RAZEM	1	627	x	307910	310	1201
ZASIŁKI OKRESOWE- OGÓŁEM	2	109	490	88812	107	436
w tym przyznane z powodu bezrobocia /z wiersza 2/	5	92	388	71699	91	385
długotrwałej choroby	6	13	40	7008	13	38
niepełnosprawności	7	11	59	10105	11	49
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń innych systemów zabezpieczenia społecznego	8	0	0	0	0	0
SCHRONIENIE	9	11	243	14145	4	11
POSIŁEK	10	398	55653	120786	227	1012
W tym dla dzieci	11	386	54653	118878	215	1000
UBRANIE	12	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE- OGÓŁEM	13	4	1734	0	4	4
w tym: specjalistyczne	14	0	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NFZ	15	0	0	0	0	0
w tym dla: osób bezdomnych	16	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	17	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	18	0	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU	19	0	0	0	0	0
w tym osobom: bezdolnym	20	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	21	212	x	84167	208	808
w tym: zasiłki specjalne celowe	22	6	6	1500	6	13
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE – OGÓŁEM	23	0	x	0	0	0
w tym: w naturze	24	0	0	0	0	0
zasiłki	25	0	0	0	0	0
pożyczka	26	0	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE /prawne, psychologiczne, rodzinne/	27	x	x	x	6	25
INTERWENCJA KRYZYSOWA	28	x	x	x	4	12
PRACA SOCJALNA	29	x	x	x	119	515
Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	30	2	9	11552	2	6

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie za 2006 rok

Tabela 16 Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom – za 2006 rok

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0		1	2	3	4	5
RAZEM	1	42	x	159.230	40	82
ZASIŁKI STAŁE – ogółem:	2	42	411	122.094	40	82
w tym przyznane dla osoby samotnie gospodarującej	3	25	257	95.108	25	25
pozostającej w rodzinie	4	17	154	26.986	15	57
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU KLĘSKI ŻYWIŁOWEJ LUB EKOLOGICZNEJ	5	34	34	37.136	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	6	0	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie za 2006 rok

Tabela 17 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2006 roku

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
			Ogółem	W tym na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/	1	652	324	324	1214
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj formę, i liczbę	2	42	40	40	82
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	527	310	310	1201
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	4	x	119	119	515
W tym: Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	x	3	3	9

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie za 2006 rok

Tabela 18 Powody przyznania pomocy w 2006 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi*	
0		1	2	3
UBÓSTWO	01	4	3	4
SIEROCTWO	02	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	03	2	2	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	04	37	37	201
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	05	13	13	86
BEZROBOCIE	06	228	227	946
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	07	93	93	319
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	08	88	86	204
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	09	45	45	219
W TYM RODZINY NIEPEŁNE	10	29	29	103
RODZINY WIELODZIETNE	11	18	18	125
PRZEMOC W RODZINIE	12	4	4	15
ALKOHOLIZM	13	24	20	44
NARKOMANIA	14	2	1	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	15	1	1	1
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	16	0	0	0
0	0	0		
ZDARZENIA LOSOWE	18	3	3	10
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie za 2006 rok

2.14. Rynek pracy i bezrobocie⁴

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytowie wg stanu na koniec 31.12.2005 roku zarejestrowanych było **10743** osób, w tym **5985** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **2318** osób. Stopa bezrobocia w powiecie bytowskim wynosiła **34,7 %**⁵.

Natomiast na koniec roku 2006 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytowie zarejestrowanych było **9508** osób, w tym **5583** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **1835** osób. Stopa bezrobocia w powiecie bytowskim zmalała w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła **31,6 %**.

Struktura bezrobotnych w gminie Trzebielino

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie gminy Trzebielino wg stanu na dzień 31.12.2005 roku wyniosła ogółem: **676** osób, w tym **386** kobiet. Prawo do zasiłku posiadały **143** osoby. Odsetek bezrobocia w gminie Trzebielino wynosił **28,84%**⁶.

Natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie gminy wg danych na koniec roku 2006 wyniosła ogółem **550** osób, w tym **319** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **99** osób. Odsetek bezrobocia w gminie Trzebielino zmalał w stosunku do danych z roku 2005, podobnie jak stopa bezrobocia liczona dla całego powiatu bytowskiego, i wyniósł **23,23%**.

Tabela 19 Struktura osób bezrobotnych w gminie Trzebielino wg wykształcenia

Wykształcenie		Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Osoby	2005	8	73	33	287	275
	2006	6	76	33	221	214

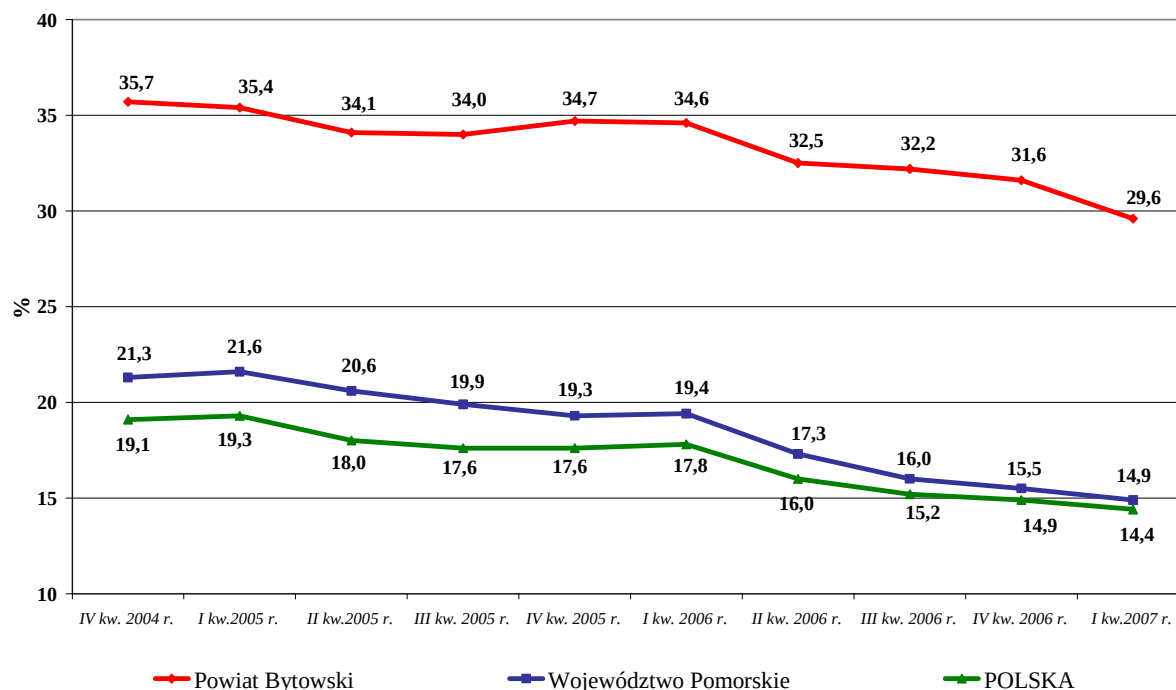
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie

⁴ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytowie.

⁵ **Stopa bezrobocia** – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

⁶ **Odsetek bezrobocia** – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (wyliczono wskaźnik bezrobocia ze względu na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo w gminie – niezbędnej do wyliczenia stopy bezrobocia).

Wykres 2 Stopa bezrobocia % - kwartalnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych na stronie internetowej www.psz.praca.gov.pl

2.15. Bezpieczeństwo publiczne

Gmina Trzebielino obsługiwana jest przez Posterunek Policji w Kołczygłowach będący jednostką podległą Komisariatowi Policji w Miastku i Komendzie Powiatowej Policji w Bytowie.

Do zadań Policji należy między innymi:

- Ochrona życia i zdrowia obywateli przed bezprawnymi zamachami na te dobra.
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również zapewnienie spokoju w miejscach publicznych w środkach komunikacji publicznej w ruchu drogowym, i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania.
- Inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami państwowymi, samorządowymi, i społecznymi.
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców tych czynów.
- Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych.
- Ponadto Policja realizuje polecenia sądu, prokuratury, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Komenda Powiatowa Policji w Bytowie realizuje na terenie gminy Trzebielino następujące programy:

- „Bezpieczny Powiat” – program lokalny,
- „Razem bezpiecznie” – rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań. Zadania programu dotyczą bezpieczeństwa w miejscach publicznych, przemocy w rodzinie, bezpieczeństwa w szkole, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczeństwa w działalności gospodarczej oraz ochrony dziedzictwa narodowego.

Tabela 20 Bezpieczeństwo publiczne w Gminie Trzebielino – przestępstwa stwierdzone

Rodzaj popełnionych przestępstw	Ogółem	PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE			
		2003	2004	2005	2006
ogółem	ogółem	44	42	30	28
	w tym nieletni	0	0	0	0
przeciwko życiu i zdrowiu	ogółem	0	0	0	0
	w tym nieletni	0	0	0	0
drogowe	ogółem	8	10	7	11
	w tym nieletni	0	0	0	0
kradzież rzeczy	ogółem	16	19	14	10
	w tym nieletni	0	0	0	0
kradzież z włamaniem	ogółem	18	11	8	7
	w tym nieletni	0	0	0	0
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	ogółem	2	2	1	0
	w tym nieletni	0	0	0	0
gospodarcze	ogółem	0	0	0	0
	w tym nieletni	0	0	0	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Bytowie

Tabela 21 Bezpieczeństwo publiczne w Gminie Trzebielino – wskaźnik wykrywalności

Rodzaj popełnionych przestępstw	Ogółem	WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI			
		2003	2004	2005	2006
ogółem	ogółem	45%	50%	63%	67%
	w tym nieletni	-	-	-	-
przeciwko życiu i zdrowiu	ogółem	-	-	-	-
	w tym nieletni	-	-	-	-
drogowe	ogółem	100%	100%	100%	100%
	w tym nieletni	-	-	-	-
kradzież rzeczy	ogółem	41%	39%	50%	50%
	w tym nieletni	-	-	-	-
kradzież z włamaniem	ogółem	38,3%	37%	50%	42%
	w tym nieletni	-	-	-	-
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	ogółem	50%	50%	100%	-
	w tym nieletni	-	-	-	-
gospodarcze	ogółem	-	-	-	-
	w tym nieletni	-	-	-	-

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Bytowie

Ocena bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W 2006 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Bytowie zarejestrowano **789** zdarzeń drogowych, w tym w gminie Trzebielino **42** zdarzenia drogowe, tj. 5 wypadków i 37 kolizji, w których nastąpiły tylko straty w mieniu. W wyniku tych zdarzeń **3** osoby zginęły na miejscu, a **4** osoby doznały obrażeń ciała.

W Gminie Trzebielino w 2006 roku z winy kierującego doszło do **40** zdarzeń (wypadków i kolizji) drogowych. Z winy pieszego doszło natomiast do **2** zdarzeń drogowych. Zatrzymano także **37** nietrzeźwych kierowców.

3. ANALIZA PORÓWNAWCZA⁷

Analiza porównawcza tworzona jest dla potrzeb formułowania ostatecznych wyników diagnozy stanu, której podstawą tworzenia dodatkowo jest raport o stanie gminy i analiza SWOT.

Analizie porównawczej poddano statystyczne ujęcia elementów wpływających bezpośrednio na rozwój społeczny i gospodarczy gminy Trzebielino, takich jak m.in. dochód budżetu, struktura bezrobocia, dochody własne, wydatki rodzajowe, przyrost naturalny itd. Poszczególne dane statystyczne opracowano w oparciu o dostępne materiały wydawane za 2005 rok przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Ministerstwa poszczególnych resortów oraz Centrum Badań Strategicznych w Warszawie.

Wybrane dane statystyczne dotyczące gminy Trzebielino porównano do gmin najbliższego otoczenia gminy (gminy powiatu bytowskiego), średnich danych powiatu bytowskiego oraz do średnich danych województwa pomorskiego. Szczególne znaczenie w przedstawionej analizie porównawczej ma tzw. grupa porównawcza utworzona jako uśredniona dana statystyczna gmin znajdujących się z gminą Trzebielino w tzw. wspólnym koszyku samorządów o podobnym charakterze. Na umieszczenie gminy Trzebielino we „wspólnym koszyku” z innymi podobnymi gminami zdecydowała m.in. ilość mieszkańców, dochód budżetu na 1 mieszkańca oraz odległość gminy od władz powiatowych i wojewódzkich.

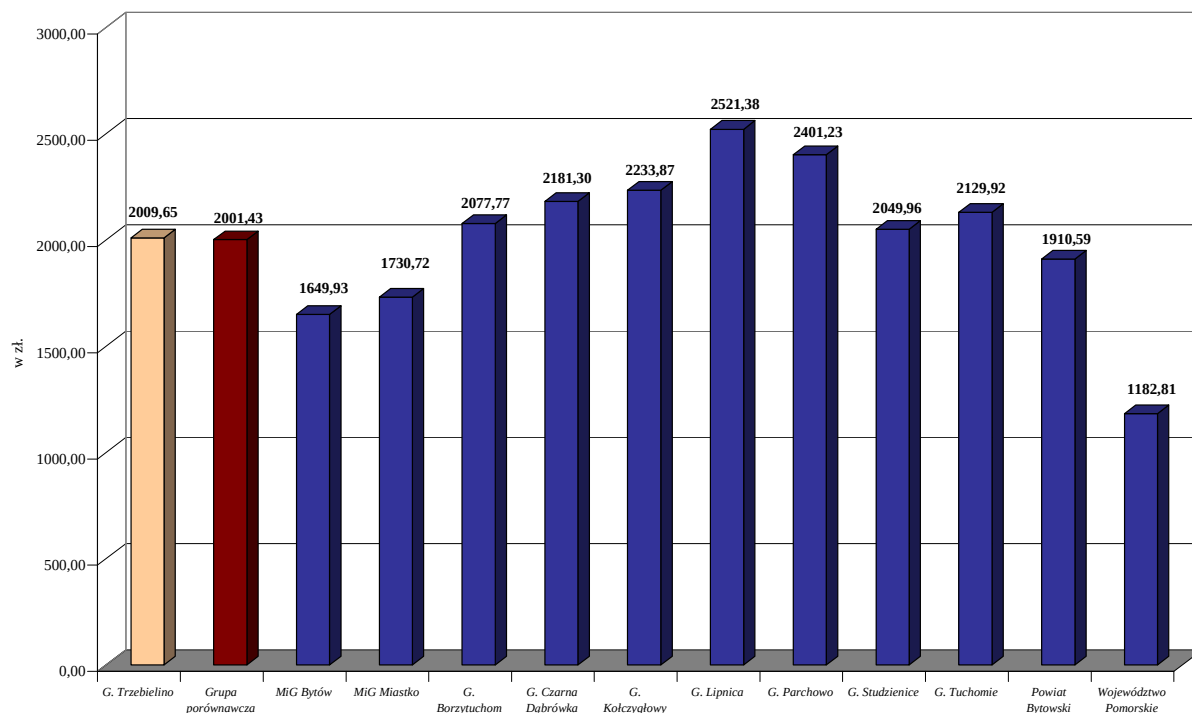
W ten sposób dokonana analiza porównawcza pozwala określić wartości statystyczne korzystne dla gminy (na dobrym poziomie) i te niekorzystne na tle grupy porównawczej, województwa, powiatu i innych gmin powiatu.

Załączona analiza porównawcza zawiera kilkanaście wykresów tworzonych w oparciu o wyżej wymienione założenia.

⁷ Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych oraz danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytowie.

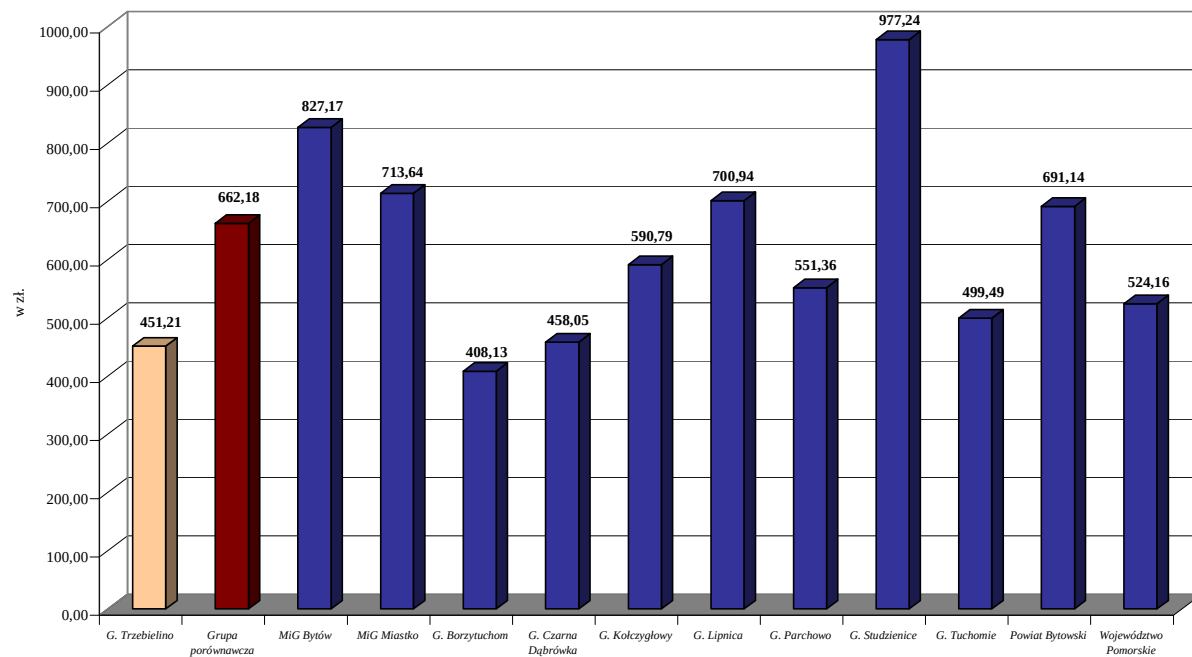
Wykres 3

Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

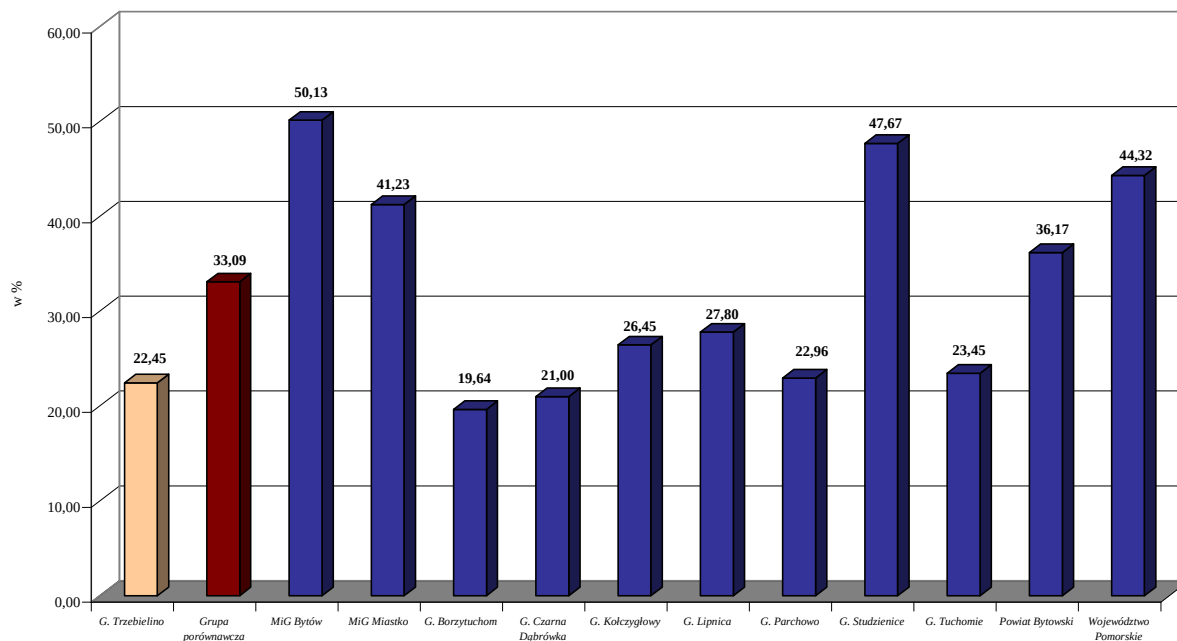
Wykres 4

Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

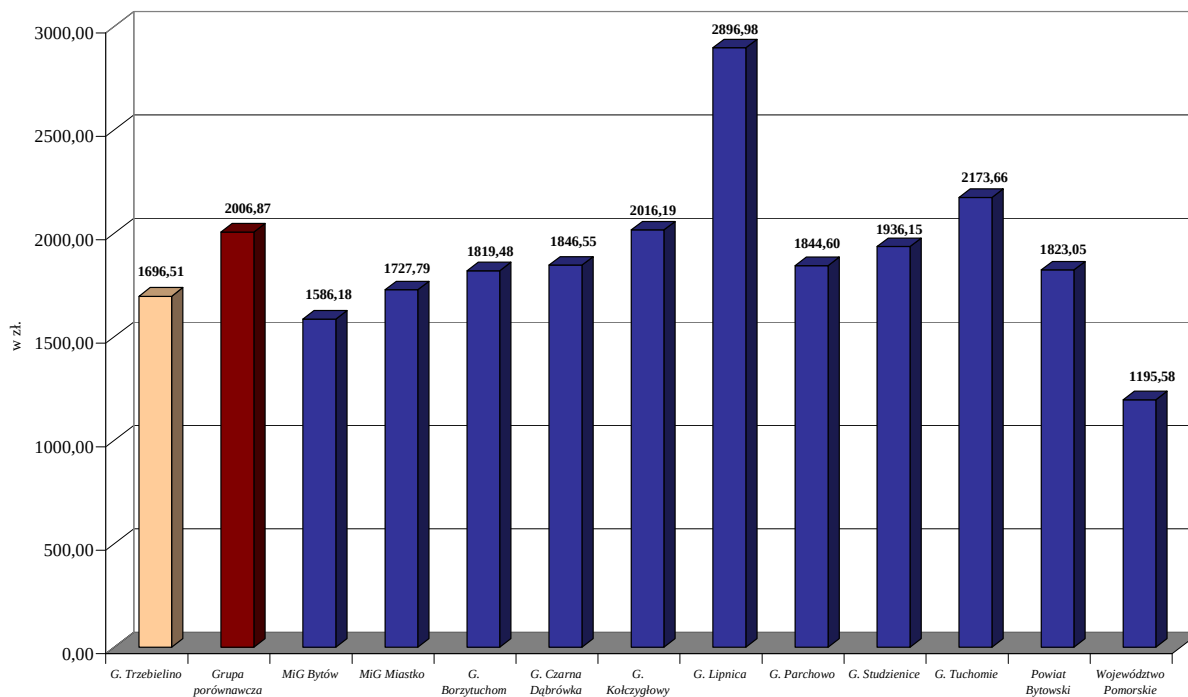
Wykres 5

**Samodzielność budżetów gmin
- procent dochodów własnych w dochodach ogółem**

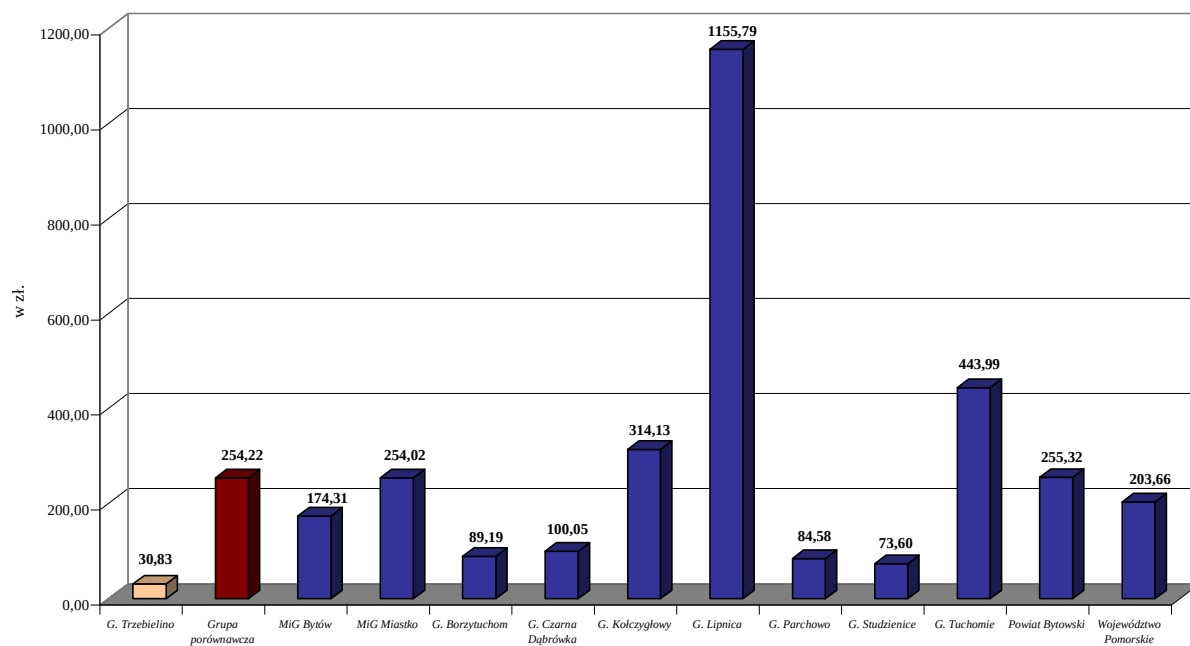
Wykres 6

Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

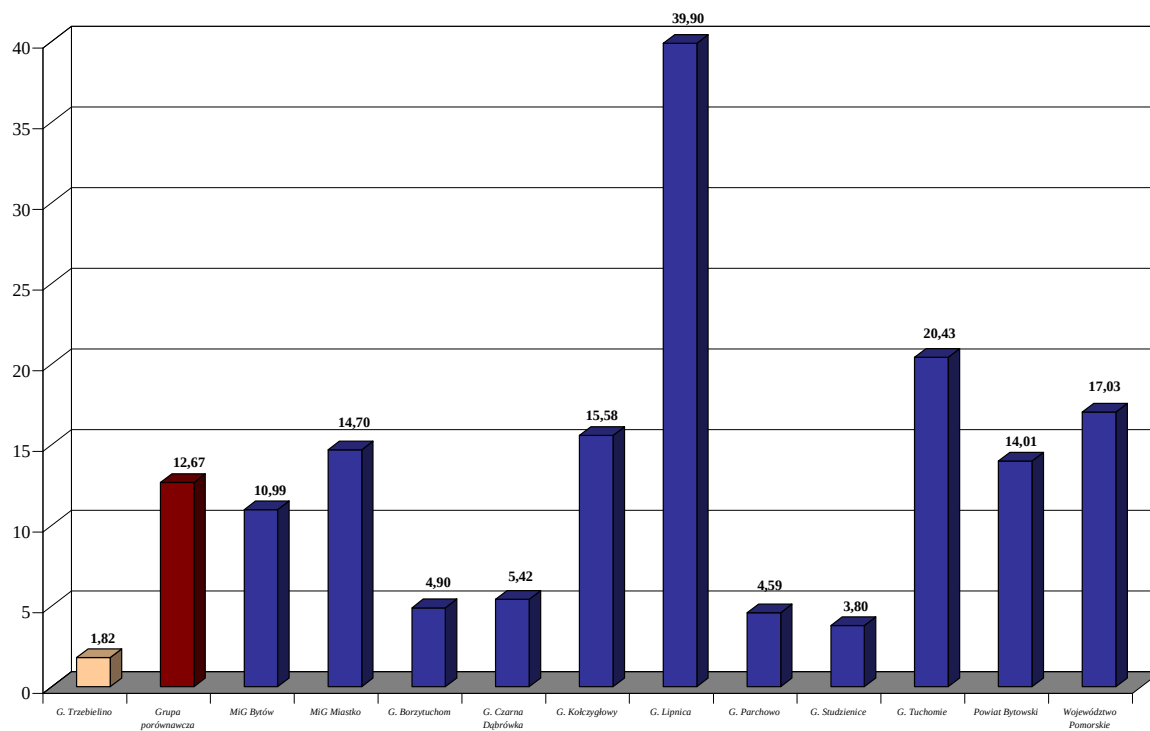
Wykres 7

Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

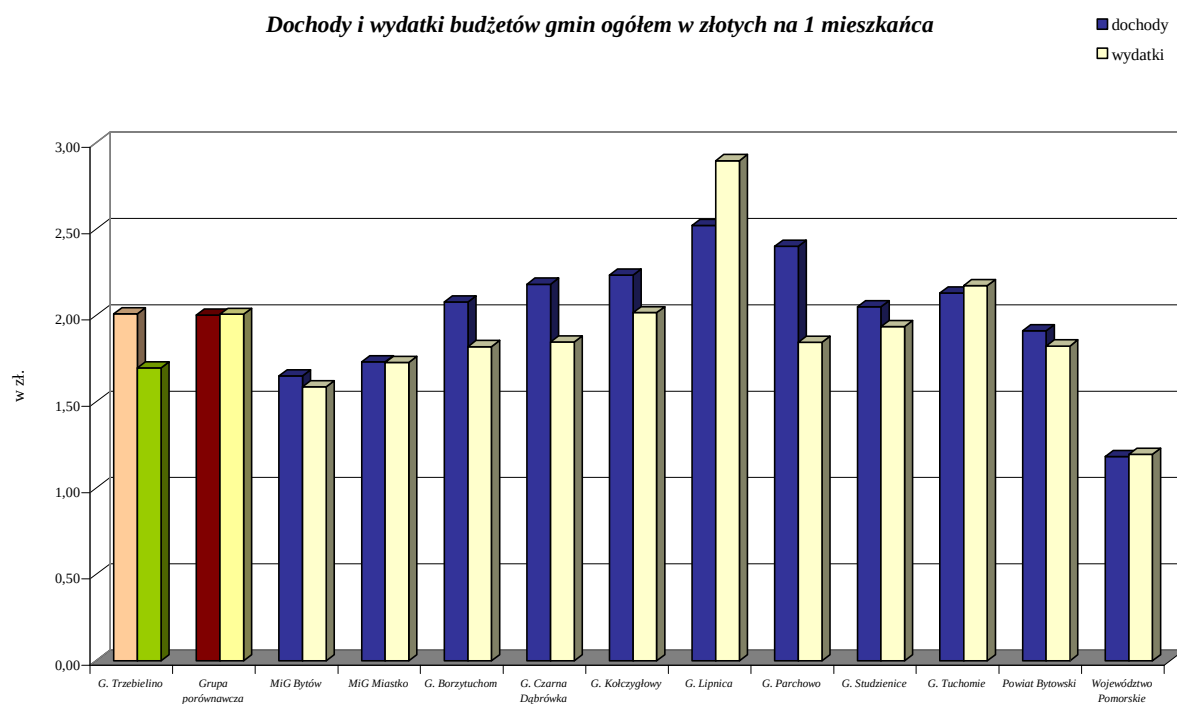
Wykres 8

Procent wydatków inwestycyjnych budżetów gmin w wydatkach ogółem

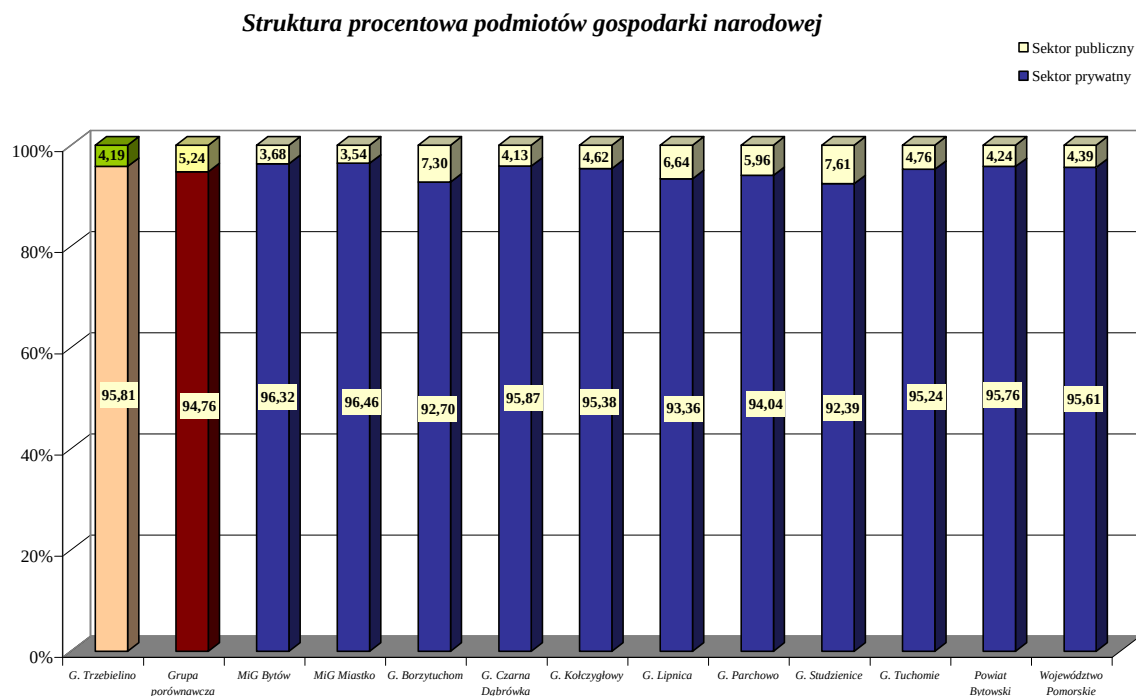

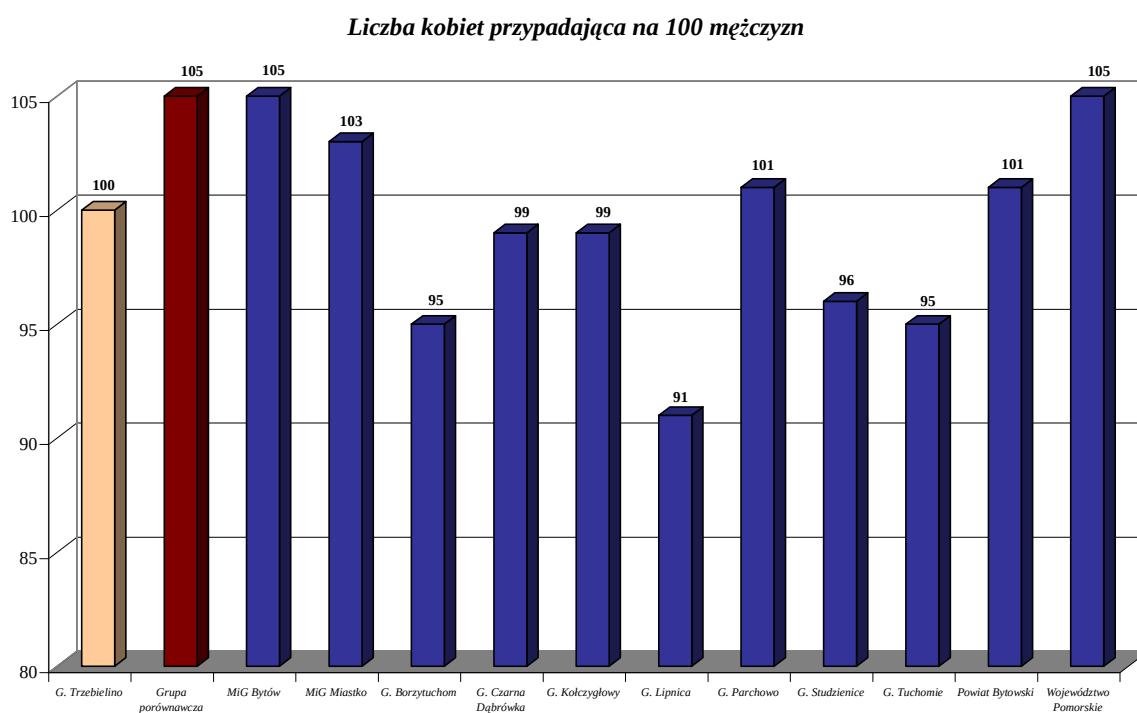
Wykres 9

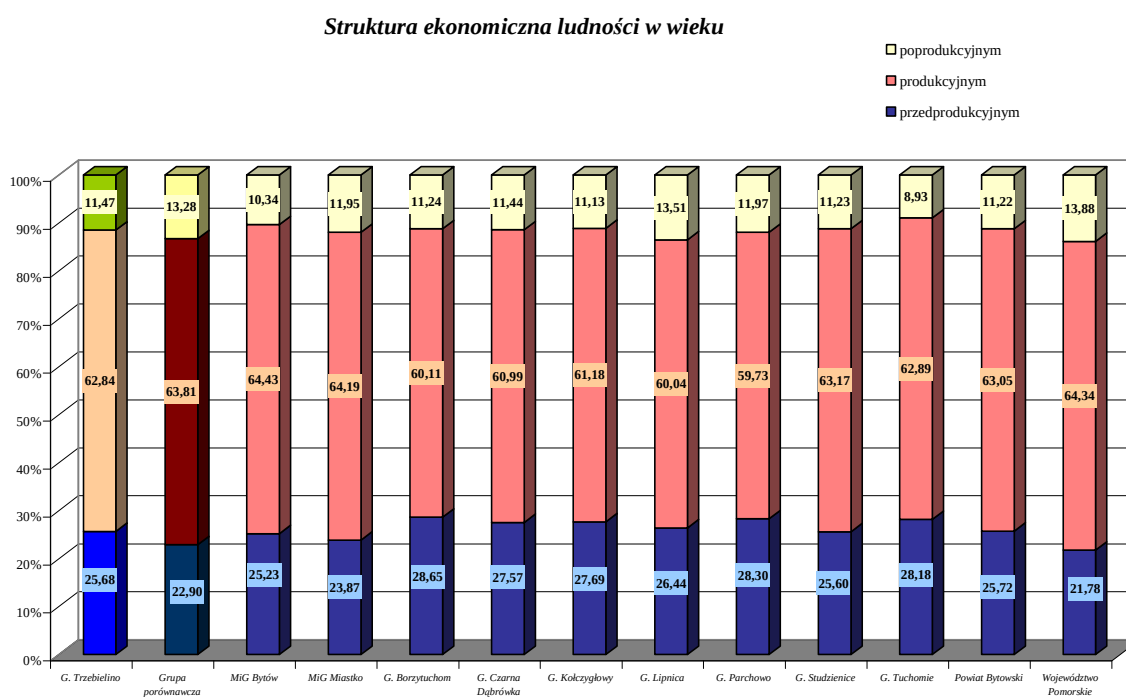
Wykres 10

Wykres 11

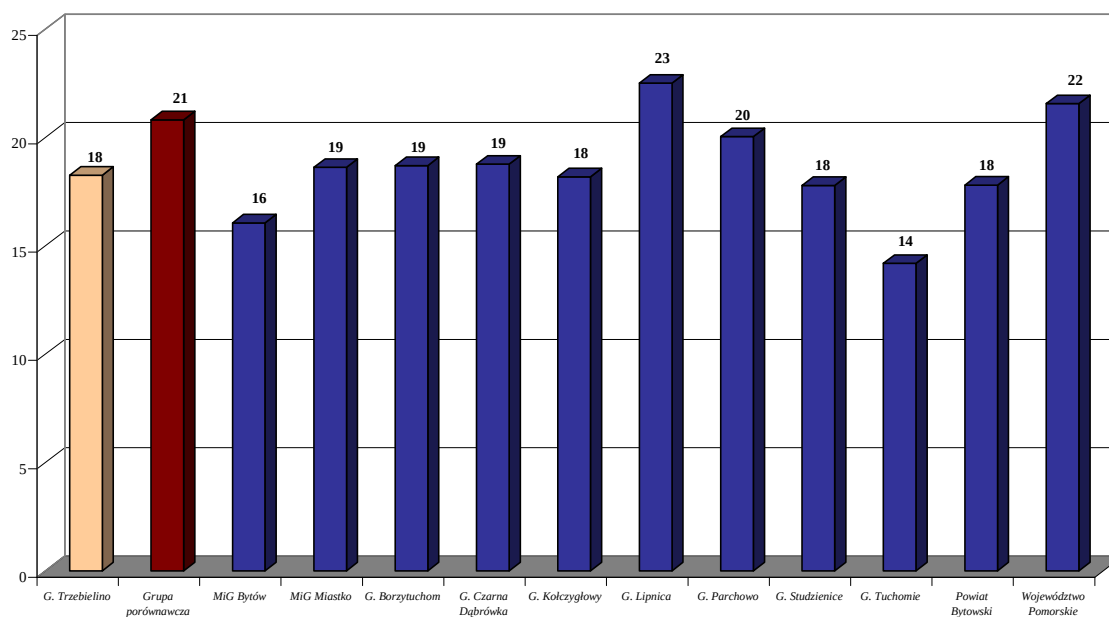

Wykres 12

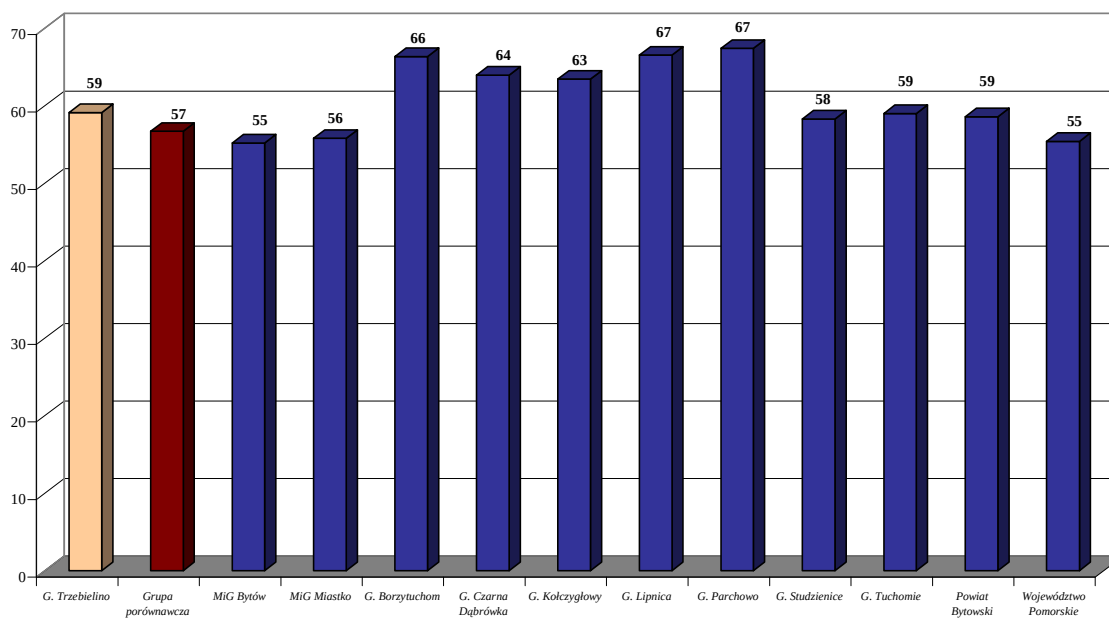
Wykres 13

*Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca
na 100 osób w wieku produkcyjnym*

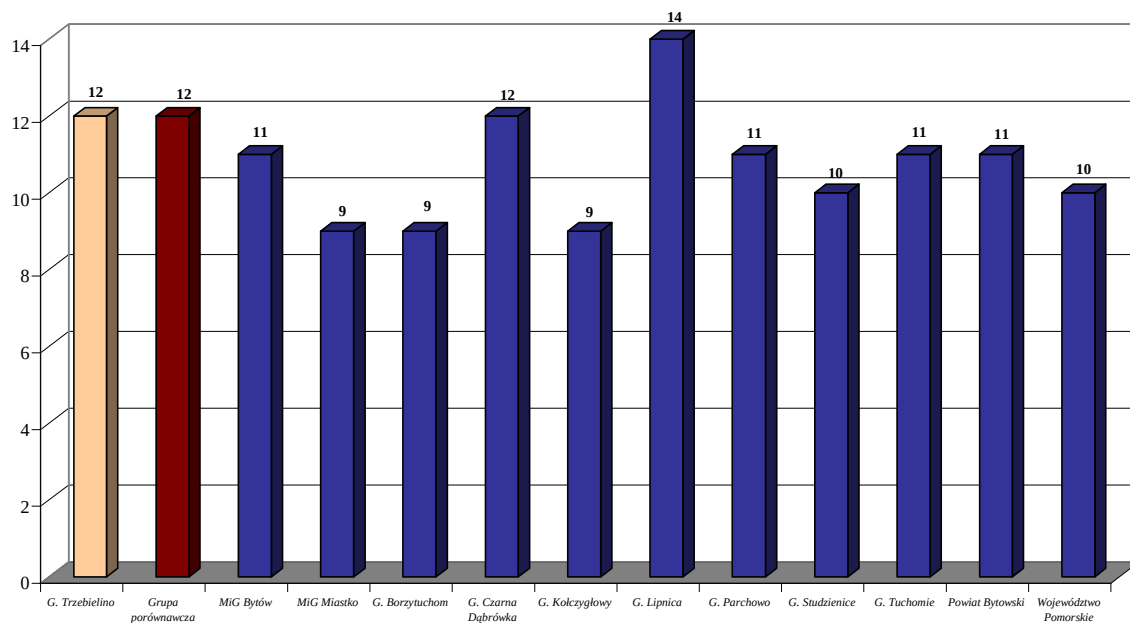
Wykres 14

*Ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca
na 100 osób w wieku produkcyjnym*

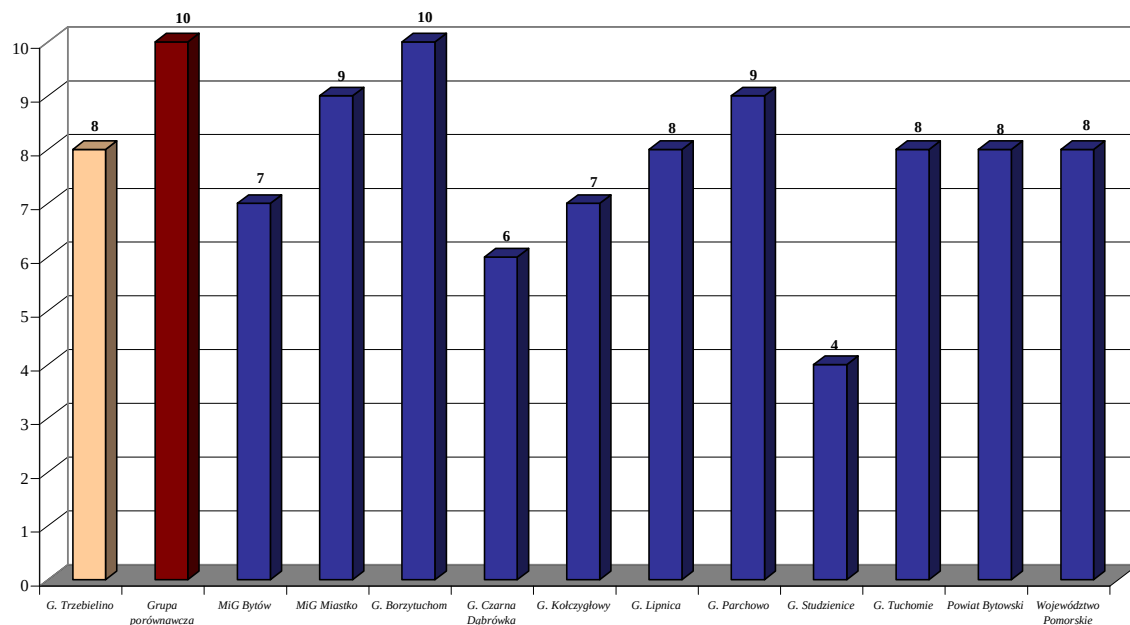
Wykres 15

**Urodzenia żywe w liczbach bezwzględnych
na 1000 ludności**

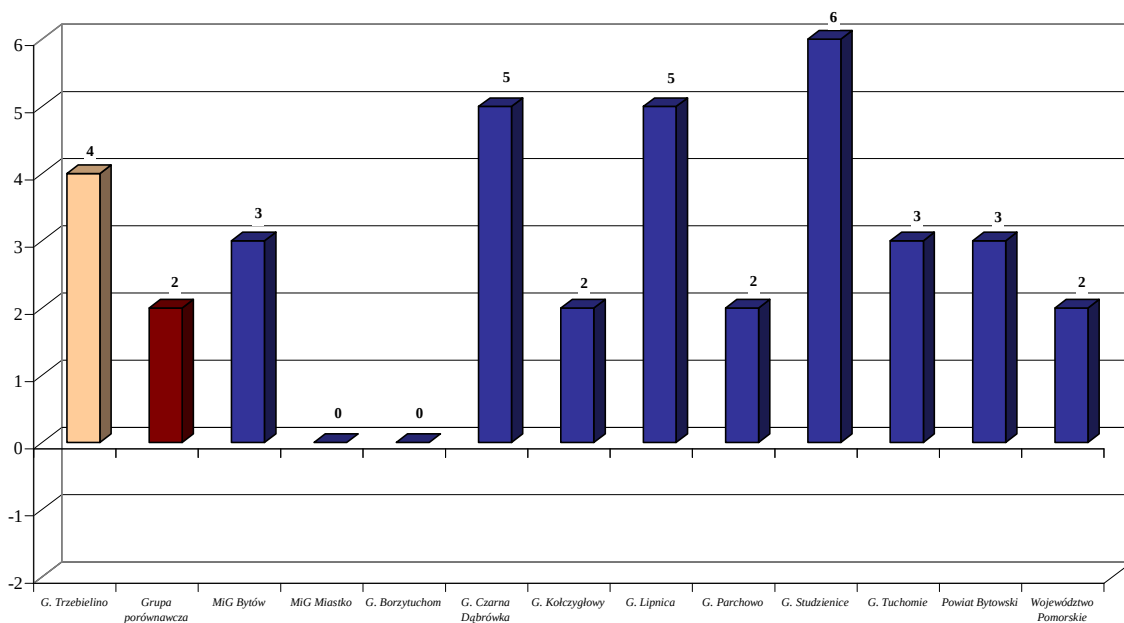
Wykres 16

**Zgony w liczbach bezwzględnych
na 1000 ludności**

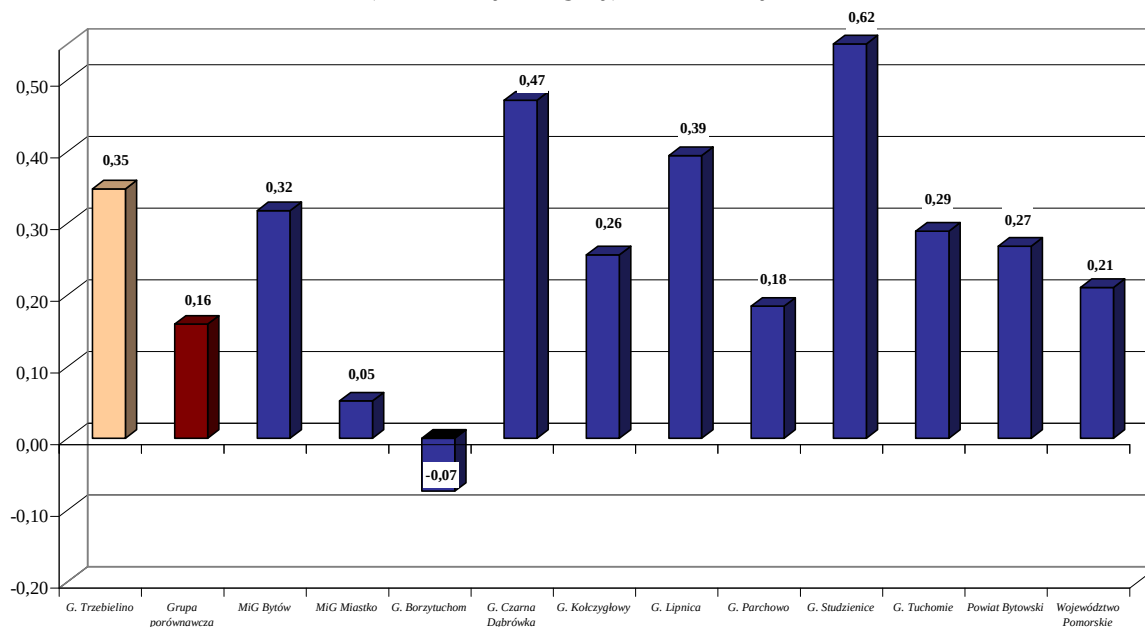
Wykres 17

**Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych
na 1000 ludności**

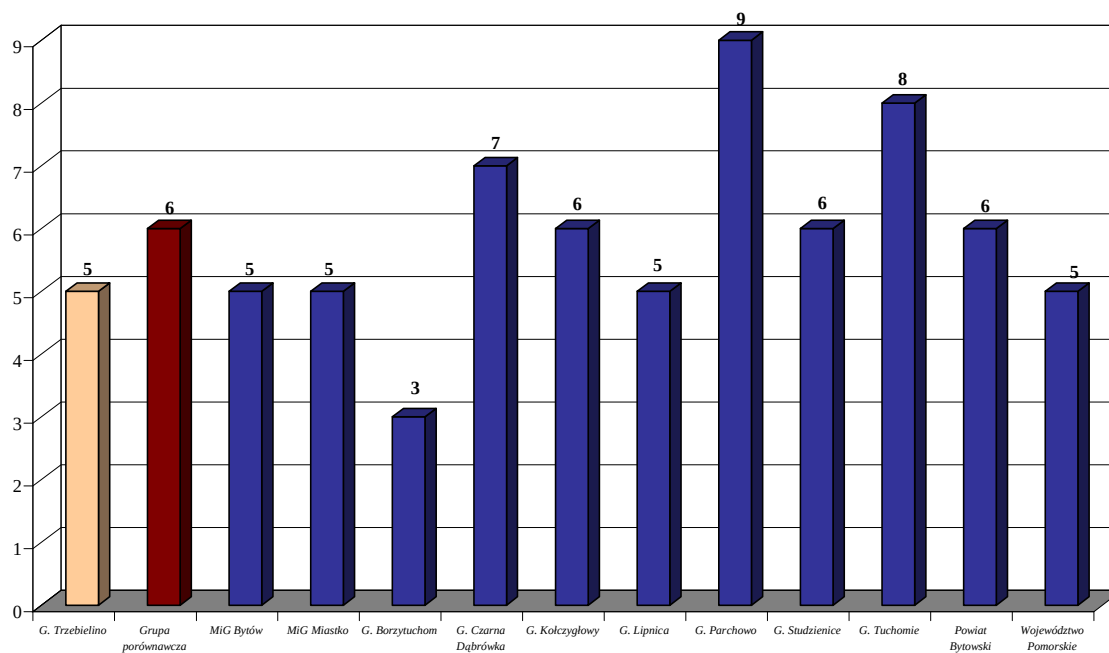
Wykres 18

**Przyrost naturalny liczony metodą:
(urodzenia żywe - zgony) : urodzenia żywe**

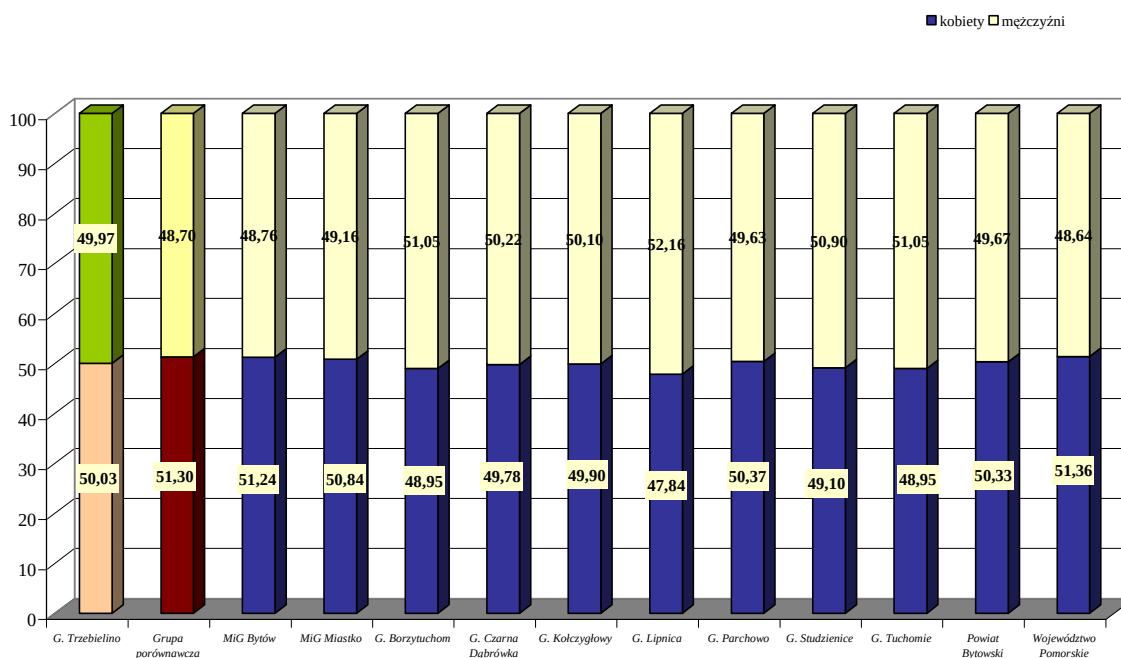
Wykres 19

Liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności

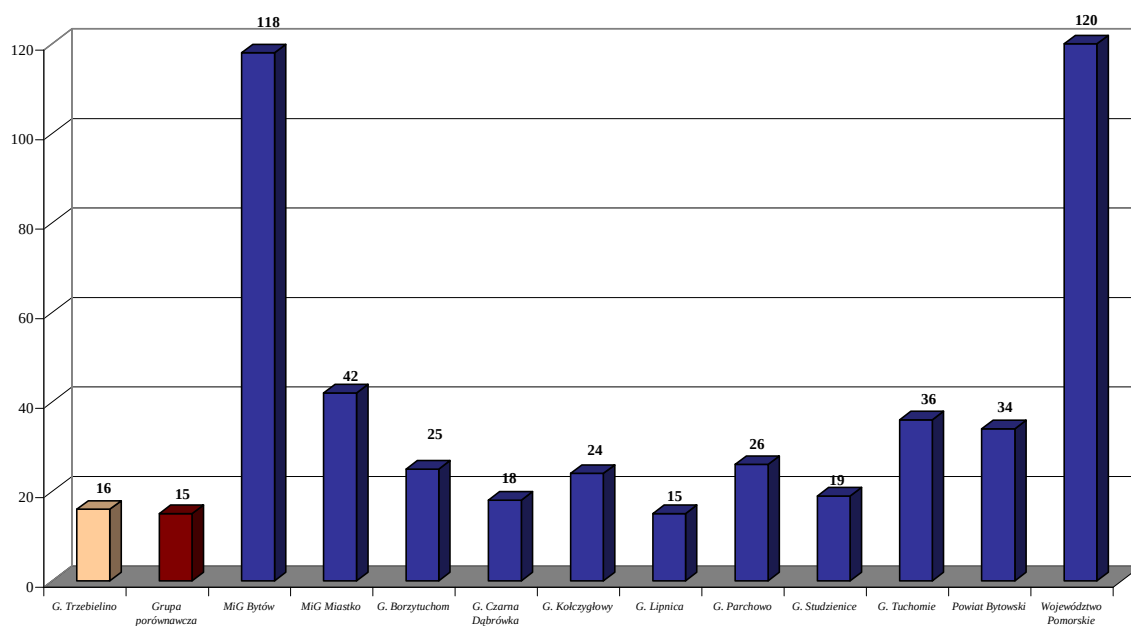
Wykres 20

Struktura ludności według płci

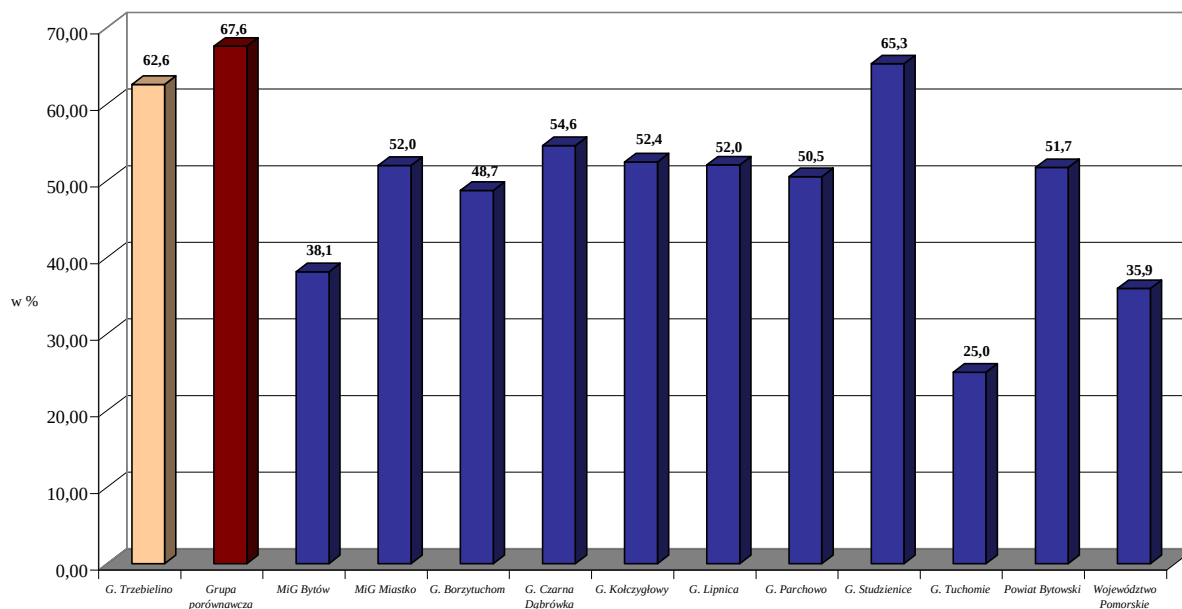
Wykres 21

Gęstość zaludnienia
- liczba ludności przypadająca na 1km² powierzchni

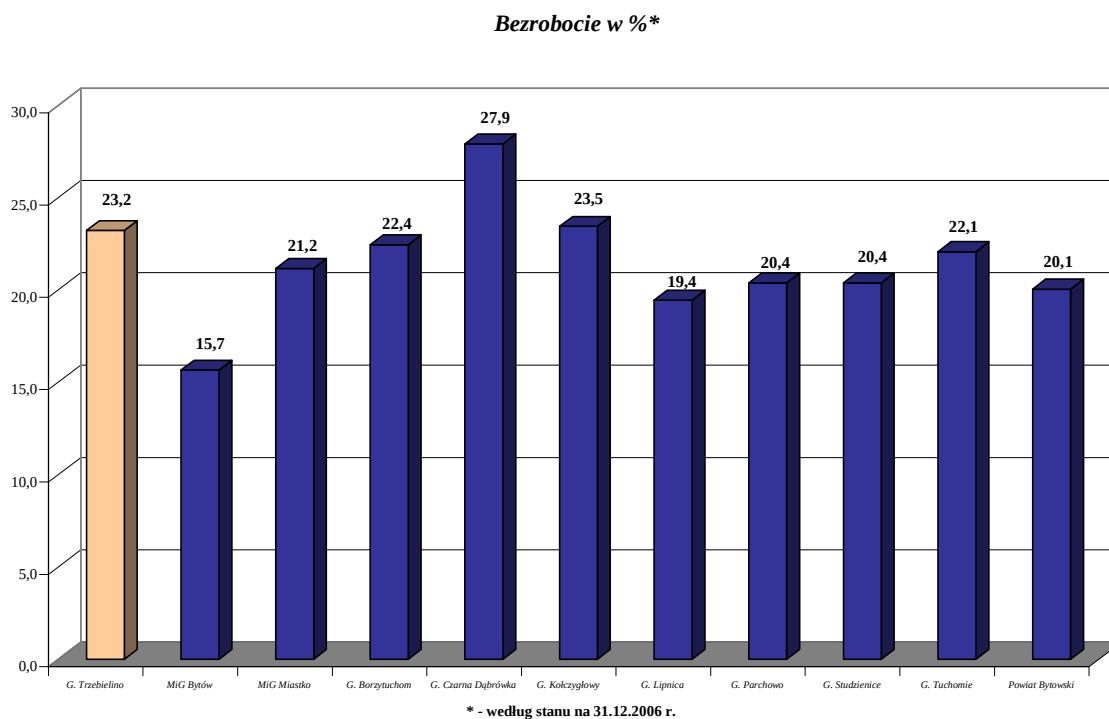

Wykres 22

Stopień zalesienia
- stosunek powierzchni lasów do całkowitej powierzchni obszaru

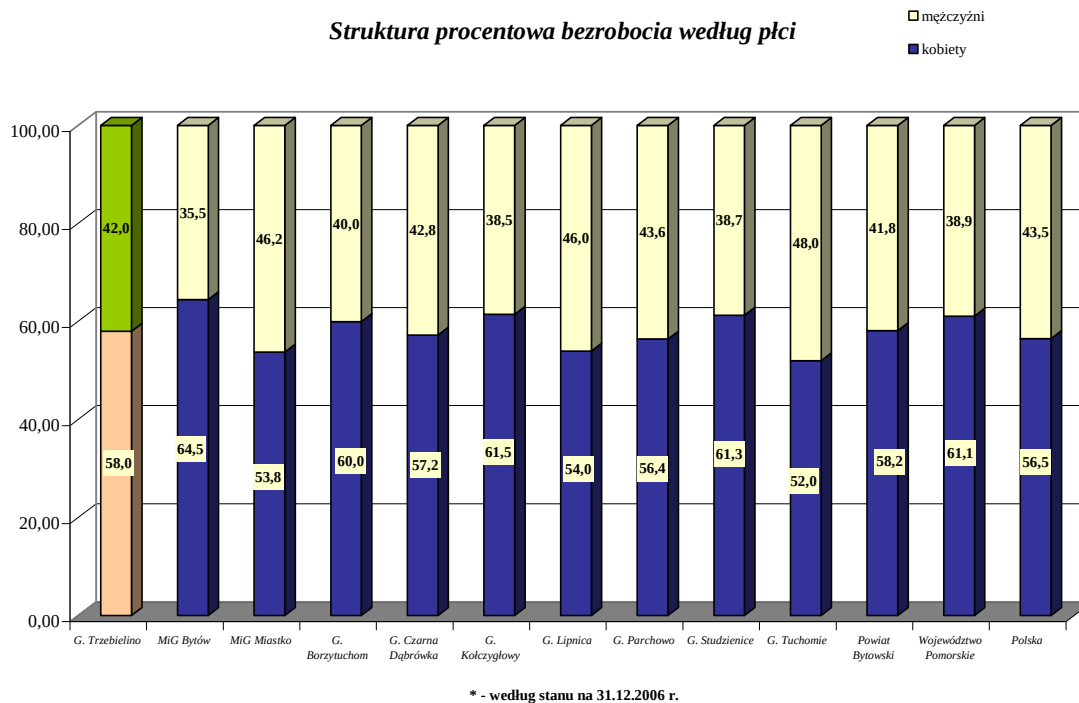

Wykres 23

* - Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

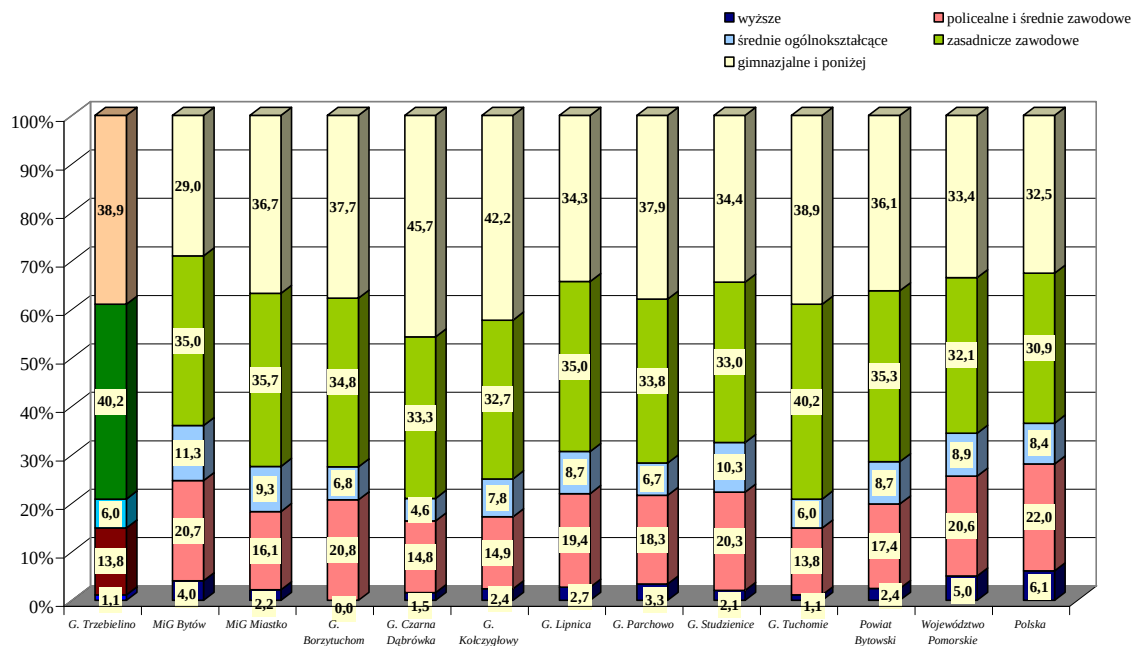
Wykres 24

Wykres 25

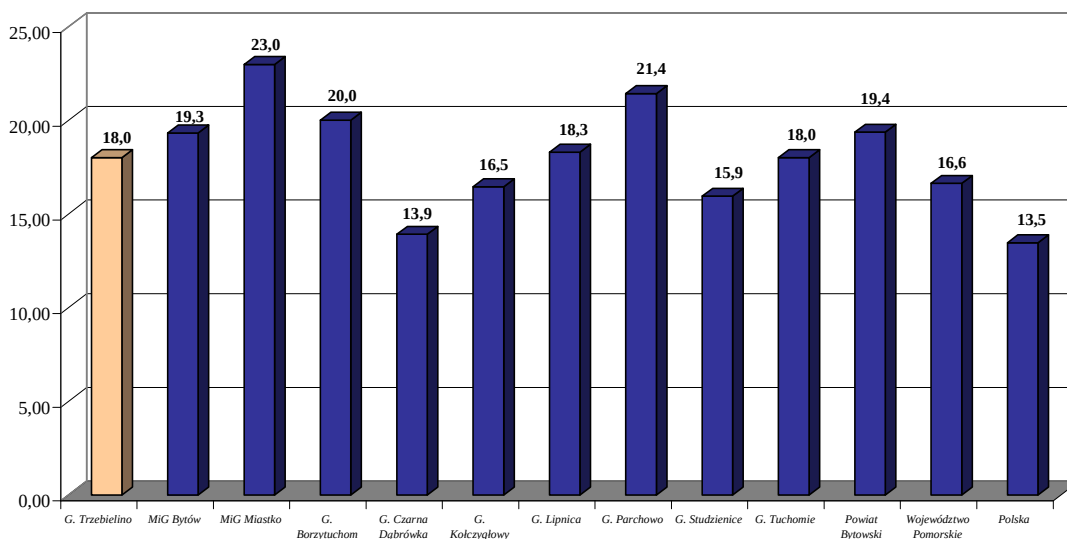
Struktura procentowa bezrobocia według poziomu wykształcenia

* - według stanu na 31.12.2006 r.

Wykres 26

Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem

* - według stanu na 31.12.2006r.

4. ANALIZA SWOT

Analizę SWOT opracowano na podstawie zapisów pierwotnego dokumentu Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Trzebielino z roku 1999. Zweryfikowana i zaktualizowana analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron gminy oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje zrównoważonego rozwoju.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy. Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach gminy i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach gminy ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy

z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu gminy i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela 22 Analiza SWOT gminy Trzebielino

	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
	- duże kompleksy leśne - warunki dla rozwoju agroturystyki - czyste środowisko naturalne - zasoby torfu - szlak komunikacyjny Północ – Południe - jeziora - bogate zasoby runa leśnego - potencjał ludzki - potencjał środowiska naturalnego - centralne położenie w stosunku do miast sąsiednich – Miastka, Kępice, Bytowa, Słupska - pełna telefonizacja gminy - poziom przygotowania zawodowego kadry nauczycielskiej - działki uzbrojone pod budownictwo mieszkaniowe - walory turystyczne i krajobrazowe - tereny pod inwestycje	- prostsze przepisy dotyczące działalności gospodarczej - zainteresowanie inwestorów z zewnątrz - rozwój turystyki w skali makro - stabilność polityki gospodarczej - zmiana polityki rolnej (poprawa opłacalności produkcji) - kapitał zewnętrzny - właściwa polityka fiskalna państwa - poszukiwanie przez mieszkańców Słupska możliwości zamieszkania na wsi - wyrównanie szans rozwoju przez prawidłowe dzielenie środków pomocowych i dotacji - rozwój inwestycji tworzących miejsca pracy - dopływ kapitału z zewnątrz na rozwój przemysłu rolno – spożywczego - agroturystyka – rozwój w skali makro, wzrost popytu - fundusze strukturalne

	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	- słabo rozwinięta infrastruktura techniczna - bezrobocie - finanse na poprawę bazy materialnej szkół - brak zachęty dla inwestorów z zewnątrz - gospodarka odpadami - infrastruktura turystyczna - słaba infrastruktura terenów popegeerowskich - brak ośrodków kultury - jakość dróg - system oczyszczania ścieków - działalność kulturalna - usługi turystyczne - mała aktywność mieszkańców - średnio korzystne warunki glebowe - wewnętrzny kapitał inwestycyjny - nasilające się zjawiska patologii rodzinnych	- brak inwestorów zewnętrznych - błędna polityka rolna Państwa - zmienność przepisów prawa - zły scentralizowany podział dotacji zewnętrznych - zepchnięcie gminy na margines województwa - stałe uszczuplanie dochodów gmin przez rząd - ustawa o reprivatyzacji lasów - marazm inwestycyjny - niestabilna polityka kredytowa państwa - nierówne traktowanie grup społecznych - zanieczyszczenie środowiska - korupcja na szczeblach decydenckich państwa

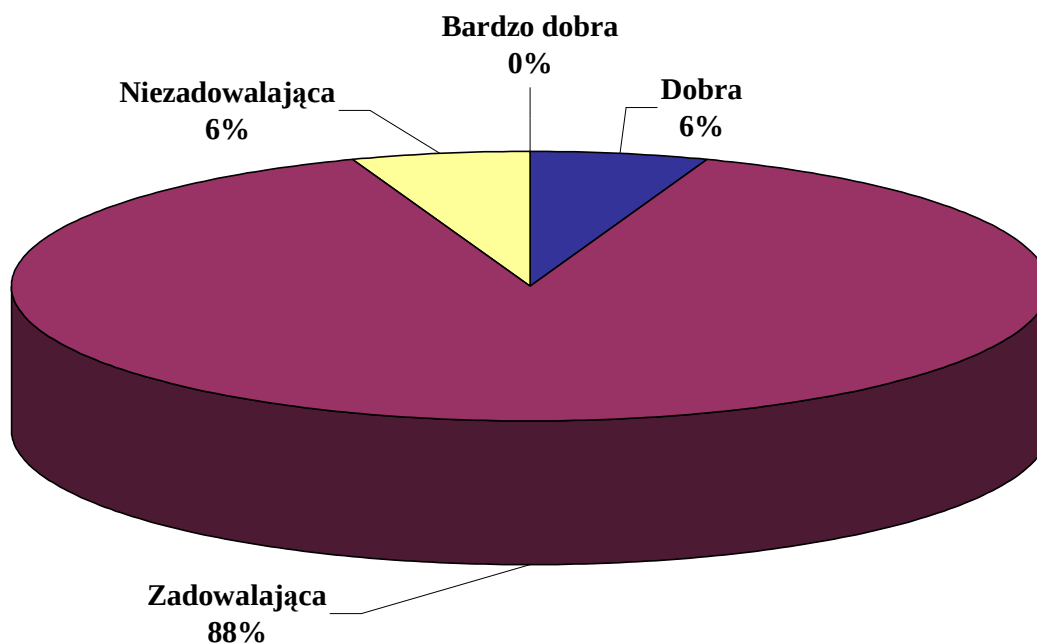
5. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY – ANKIETA

Liderzy lokalni na podstawie przeprowadzonej ankiety dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Trzebielino w porównaniu z podobnymi gminami w Polsce.

Kategoria ocen:

A	-	bardzo dobra
B	-	dobra
C	-	zadowalająca
D	-	niezadowalająca

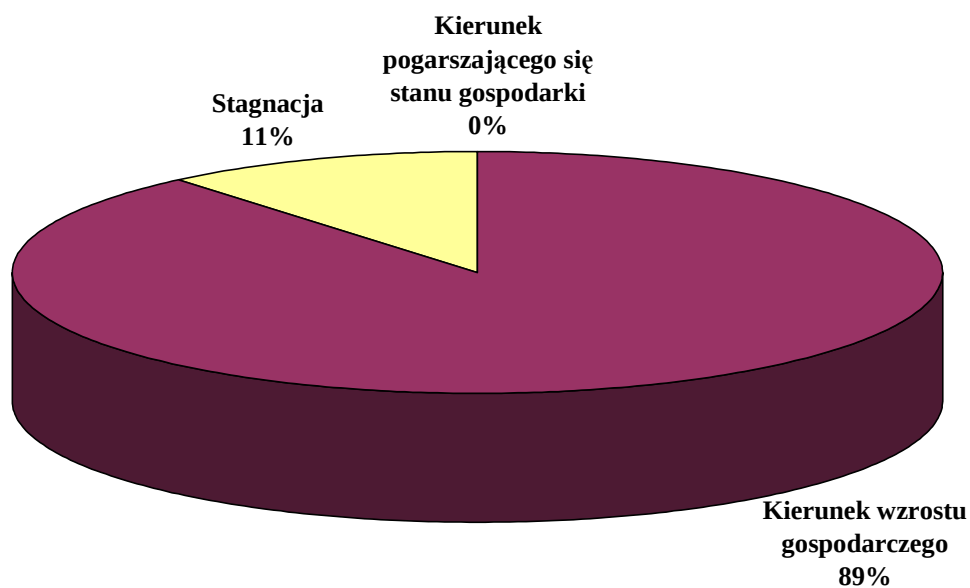
Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

Uczestnicy debaty strategicznej określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego gminy w następujących kategoriach:

- A - kierunek wzrostu gospodarczego**
- B - stagnacja**
- C - kierunek pogarszającego się stanu gospodarki**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

6. DIAGNOZA STANU

Diagnoza zawiera informacje o uwarunkowaniach gospodarczych, przestrzennych, ekologicznych i demograficznych, analizy społeczne i ekonomiczne, na podstawie których sformułowano wnioski będące punktem wyjścia do zdefiniowania głównych kierunków strategii stanowiących treść niniejszego dokumentu.

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debat strategicznych.

Diagnoza Stanu jest syntezą wyników debaty strategicznej, analizy porównawczej i raportu o stanie gminy Trzebielino.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do gminy jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w powiecie i województwie.

Poszczególnym wnioskowi przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla rozwoju gminy,
- wartość obecnie o niewielkim znaczeniu dla rozwoju gminy,
- wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Trzebielino.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

INFRASTRUKTURA

Tabela 23 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Telekomunikacja przewodowa i bezprzewodowa
Sieć energetyczna
Sieć dróg
Komunikacja zewnętrzna
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Budownictwo indywidualne
Infrastruktura oświatowa
Melioracja
Infrastruktura społeczna i publiczna
Komunikacja wewnętrzna
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Infrastruktura turystyczna w części obszarów proturystycznych
Sieć wodociągowa – stan techniczny
Dostęp do Internetu szerokopasmowego
Sieć gazownicza
Infrastruktura sportowa (obiekty otwarte) poza Trzebielinem
Stan techniczny dróg

GOSPODARKA

Tabela 24 Diagnoza stanu – obszar gospodarka

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Dochód gminy na 1 – go mieszkańca
Dotacje celowe
Stopień prywatyzacji
Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Poziom samozatrudnienia
Wydatki inwestycyjne
Ilość podmiotów gospodarczych
Wydatki z budżetu ogółem na 1 – go mieszkańca
Procent wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem
Struktura użytków rolnych
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Organizacje gospodarcze
Dochód własny
Samodzielność budżetu
Instrumenty wspierania przedsiębiorczości
Kapitał zagraniczny
Liczba podmiotów o strukturze kapitałowej

PRZESTRZEŃ

Tabela 25 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Położenie w bliskiej odległości aglomeracji słupskiej
Obszary chronionego krajobrazu
Obszary przyrodnicze prawnie chronione
Stopień zalesienia
Obszary o walorach turystyczno – krajobrazowych
Obszary przyjeziorne
Obszary przyrzeczne
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Obszary o uregulowanym statusie prawnym w zakresie zagospodarowania przestrzennego
Estetyka zwartej zabudowy i przestrzeni architektonicznej
Obszary rolnicze
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Tereny popegeerowskie – stopień zagospodarowania
Obszary z trudnym dostępem komunikacyjnym
Nierozwinięte obszary pod względem infrastruktury technicznej
Obszary ubóstwa i apatii

SPOŁECZNOŚĆ

Tabela 26 Diagnoza stanu – obszar społeczność

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Wydatki na oświatę
Przyrost naturalny
Aktywność społeczna
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Baza edukacyjna
Gęstość zaludnienia
Wydatki na ochronę zdrowia
Integracja społeczna
Infrastruktura społeczna
Organizacje pozarządowe
Struktura ekonomiczna ludności
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Monitoring środowisk zagrożonych
Obszary patologii społecznych
Odsetek bezrobocia
Obciążenie społeczne

EKOLOGIA

Tabela 27 Diagnoza stanu – obszar ekologia

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Obszary leśne
Zamierzenia inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska
Obszary prawnie chronione
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Ograniczanie szkodliwych dla środowiska technologii
Świadomość ekologiczna mieszkańców
Utylizacja odpadów trudnousewualnych, niebezpiecznych i wielkogabarytowych
Oczyszczanie ścieków płynnych
Segregacja odpadów
Ochrona zasobów wodnych
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Dziki wysypiska
Jakość wody
Sieć kanalizacyjna
Stosowane technologie dla wytwarzania energii cieplnej
Zjawisko niskiej emisji
Gazyfikacja
Nowe technologie w pozyskiwaniu energii

7. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju gminy poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz gminy Trzebielino w perspektywie 8 lat. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów strategii. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych strategią.

Misja dla gminy Trzebielino jest opisem wizji gminy oraz głównego pola działań w najbliższych latach. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe gminy Trzebielino wzajemnie się uzupełniają.

W dalszej części strategii przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia).

GMINA TRZEBIELINO

**ATRAKCYJNYM TURYSTYCZNIE
OBSZAREM O LICZNYCH WALORACH
PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH,
SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI
RÓŻNYCH FORM USŁUG
TURYSTYCZNYCH.**

**GMINA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU
NATURALNEMU, UZBROJONA
W NIEZBĘDNĄ INFRASTRUKTURĘ
TECHNICZNĄ, UKIERUNKOWANA NA
ROZWÓJ MAŁEJ I ŚREDNIEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, JAK I NA
WZROST POZIOMU ZATRUDNIENIA
SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.**

**BEZPIECZNY OBSZAR ZAPEWNIAJĄCY
MIESZKAŃCOM POWSZECHNY DOSTĘP
DO EDUKACJI, SPORTU I KULTURY.**

8. PRIORYTETY W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Cały obszar społeczno-gospodarczy podzielono na umowne pięć obszarów: *infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia.*

Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele pierwszorzędne, bez których dany obszar życia społeczno-gospodarczego nie ma możliwości dalszego rozwoju.

Jednocześnie wskazano na trzy cele drugorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Dodatkowo wskazano na cele trzeciorzędne, które wspierają rozwój, a czas ich realizacji jest zdeterminowany przez wielość środków budżetowych, wielkość dotacji i napływającego kapitału zewnętrznego i rosnącej siły inwestycyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych.

Na podstawie takich zhierarchizowanych celów określono priorytety w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego.

INFRASTRUKTURA

Priorytetem w obszarze infrastruktury jest rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy oraz działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych. Istotnym elementem tego obszaru są również działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.

GOSPODARKA

Priorytetem gospodarczym są działania na rzecz tworzenia warunków do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego, przy jednoczesnym tworzeniu warunków do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Istotnym elementem w tym obszarze jest również tworzenie warunków do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.

PRZESTRZEŃ

W obszarze przestrzeni priorytetami są działania na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji oraz działania w kierunku realizacji inwestycji infrastrukturalnych będących podstawą dla rozwoju agroturystyki, rzemiosła i innych usług okołoturystycznych. Działania te winny być wsparte zintensyfikowaniem współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

SPOŁECZNOŚĆ

Priorytetem w obszarze społecznym jest wspieranie i podejmowanie działań w kierunku rozwoju edukacji i kultury oraz tworzenie działań wspierających wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Obszar ten wymaga także tworzenia warunków do zwiększenia inwestycji na terenie gminy powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.

EKOLOGIA

W obszarze środowiskowym głównym priorytetem jest podejmowanie działań w kierunku stworzenia systemu odbioru i oczyszczania ścieków oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej dla poprawy jakości wody pitnej. Istotnym elementem obszaru środowiskowego jest także podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.

9. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania gminy, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność gminy Trzebielino koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **INFRASTRUKTURA**
- **GOSPODARKA**
- **PRZESTRZEŃ**
- **SPOŁECZNOŚĆ**
- **EKOLOGIA**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele. Dokonano tej hierarchizacji w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele trzeciorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo ich realizacji zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

UWAGA

Zidentyfikowane cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach są jedynie podstawą do ostatecznego wyboru wariantu rozwoju.

Nie jest możliwa realizacja wszystkich zidentyfikowanych celów w okresie realizacji Strategii. Cele, które nie znalazły miejsca w wariantcie rozwoju mogą być podstawą dla aktualizacji Strategii w następnych latach, w procesie monitorowania tego dokumentu.

Tabela 28 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania

9.1. INFRASTRUKTURA								
Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Budowa nowych sieci wodociągowych do obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej.	Modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków oraz kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Remont i modernizacja dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy (utworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w ramach WPI).	Budowa i rozbudowa dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.	Budowa nowych dróg i ciągów pieszo-jezdných w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.	Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.	Budowa i modernizacja chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Trzebielino.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku zabezpieczenia terenów inwestycyjnych i ich uzbrojenia w niezbędną infrastrukturę.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Uaktywnianie nowych obszarów pod rozwój usług na terenie gminy zaspokajających potrzeby mieszkańców i przybywających turystów.	Tworzenie projektów uzbrojenia terenów inwestycyjnych z udziałem finansowym środków UE.	Stworzenie systemu preferencji w nabywaniu gruntów przez inwestorów realizujących potrzeby publiczne gminy.	Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury zajmującej się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Budowa i modernizacja obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) w kierunku podwyższenia jakości kształcenia mieszkańców gminy.	Tworzenie otwartych centrów sportowych (boiska, obiekty rekreacyjne) wraz z Ogródkami Jordanowskimi na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Wyznaczanie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych	Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych (stacje wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).
Cele trzeciorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku dalszej rozbudowy i poprawy infrastruktury społecznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury turystycznej.</i>			<i>Stworzenie warunków do rozwoju bazy agroturystycznej.</i>		

Tabela 29 GOSPODARKA – cele i kierunki działania

9.2. GOSPODARKA								
Cele pierwszorzędne								
Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego.			Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.			Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Własny system preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.	Stworzenie programu wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).	Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Tworzenie gotowych dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE.	Zabezpieczenie w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.	Zawieranie partnerstw publiczno-prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.	Gospodarstwa Agroturystyczne – promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.	Tworzenie różnych form turystyki kwalifikowanej w oparciu o istniejące zasoby przyrodniczo-krajobrazowe gminy (szlaki piesze, konne, ścieżki rowerowe, spływy kajakowe).	Budowa infrastruktury turystycznej wokół obszarów przyjeznych (parkingi, pola namiotowe).
Cele drugorzędne								
Podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności rolników w zakresie ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.			Sprzyjać napływowi nowych inwestycji na terenie gminy.			Wykorzystać położenie gminy dla pozyskania inwestorów.		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Organizacja szkoleń w zakresie pisania projektów dla rolników jako bezpośrednich beneficjentów środków UE.	Uruchomienie punktu informacji o możliwych dotacjach dla przedsiębiorców i osób fizycznych sektora rolnego dla zwiększenia poziomu absorpcji dotacji UE.	Współpraca gminy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie dostosowania produkcji rolnej do obecnej sytuacji na rynku krajowym.	Wyznaczenie i uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę techniczną terenów proinwestycyjnych.	Stworzenie Stref Aktywności Gospodarczej o preferencyjnych warunkach inwestowania – zachęty podatkowe.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy.	Promocja położenia gminy w otoczeniu głównych ciągów komunikacyjnych oraz w niedalekiej odległości od ośrodków miejskich.	Promocja walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy.	Promocja walorów gospodarczych gminy (wolnych terenów inwestycyjnych) dla pozyskania inwestorów.
Cele trzeciorzędne								
Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego, opartego na walorach przyrodniczo-krajobrazowych.			Stworzyć spójny program promocji turystycznej i gospodarczej gminy.			Podjąć działania w kierunku tworzenia dobrego prawa lokalnego.		

Tabela 30 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania

9.3. PRZESTRZEŃ

Cele pierwszorzędne								
<i>Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku realizacji inwestycji infrastrukturalnych będących podstawą dla rozwoju agroturystyki, rzemiosła i innych usług okołoturystycznych.</i>			<i>Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Opracowywanie i aktualizowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Uaktywnianie nowych przestrzeni pod względem komunikacyjnym oraz infrastrukturalnym pod potrzeby inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.	Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.	Budowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej i infrastruktury drogowej w obszarach turystycznych i przemysłowych.	Stworzenie preferencji inwestycyjnych dla inwestorów tworzących infrastrukturę i zaplecze dla turystyki kwalifikowanej.	Opracowanie założeń i koncepcji zagospodarowania terenów przemysłowych i obszarów rozwoju turystyki.	Prekwalifikacja zawodowa rolników dla osiągnięcia drugiego zawodu i zmiany profilu działalności.	Tworzenie zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu (agroturystyka, rękodzielnictwo, rzemiosło, uprawy warzywne).	Tworzenie punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych.
Cele drugorzędne								
<i>Stwarzać warunki do poprawy jakości komunikacji wewnętrznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju.</i>			<i>Stworzyć warunki dla zaktywizowania obszarów popegeerowskich.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Poprawa stanu technicznego dróg gminnych.	Umożliwić powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy.	Informatyzacja poszczególnych instytucji gminnych celem zwiększenia ich dostępności dla społeczności lokalnej (e- gmina).	Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki.	Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Trzebielino.	Tworzenie projektów opartych na partnerstwie sektora publicznego z organizacjami pozarządowymi dla podejmowania działań profilaktycznych w obszarach popegeerowskich.	Utworzenie Wiejskiego Inkubatora Przedsiębiorczości, wspieranie przedsiębiorstw społecznych.	Edukacja społeczności lokalnej w zakresie nowych form podejmowania działalności gospodarczej (samozatrudnienie).
Cele trzeciorzędne								
<i>Wspierać procesy restrukturyzacyjne w rolnictwie.</i>			<i>Podjąć działania zmierzające do integracji rolników w zakresie zbytu produkcji rolnej.</i>			<i>Stworzyć warunki do wykorzystania obszarów chronionych dla rozwoju turystyki.</i>		

Tabela 31 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania

9.4. SPOŁECZNOŚĆ								
Cele pierwszorzędne								
Wspierać i podejmować działania w kierunku rozwoju edukacji i kultury.			Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa.			Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt komputerowy i pomoce naukowe wraz z dostępem do internetu we wszystkich szkołach na terenie gminy.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych na bazie istniejących placówek oświatowych oraz świetlic wiejskich.	Tworzenie centrów kultury z ofertą na miarę oczekiwań dzieci i młodzieży.	Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja + kadra nauczycielska).	Utworzenie Straży Gminnej.	Monitoring miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego.	Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej.	Budowa i rozbudowa infrastruktury otoczenia biznesu.
Cele drugorzędne								
Stworzyć warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa gminy.			Podjąć działania w kierunku poprawy ochrony zdrowia.			Stworzyć warunki dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenia aktywności społecznej mieszkańców.		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Wykorzystanie bazy oświatowej dla organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, prekwalfikacja zawodowa) w oparciu o istniejące szkoły i świetlice wiejskie.	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.	Zwiększyć dostępność do podstawowych i specjalistycznych usług medycznych.	Okresowe organizowanie badań profilaktycznych mieszkańców gminy z udziałem lekarzy specjalistów.	Tworzenie programów profilaktyki zdrowotnej w oparciu o istniejące obiekty sportowe, kadre wychowania fizycznego i monitoring schorzeń.	Identyfikacja liderów lokalnych z perspektywy organizacji szkoleń mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania.	Lepiej wykorzystać organizowane cykliczne imprezy gminne w procesie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej.	Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców gminy.
Cele trzeciorzędne								
Stworzyć warunki do zmniejszenia bezrobocia i jego społecznych skutków.			Tworzyć warunki do zwiększenia dostępności do różnych form edukacji pozaszkolnej w oparciu o istniejącą bazę oświatową.			Podjąć działania mające na celu rozwój turystyki, sportu i rekreacji.		

Tabela 32 EKOLOGIA – cele i kierunki działania

9.5. EKOLOGIA								
Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku stworzenia sprawnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków.</i>			<i>Modernizować i rozbudowywać infrastrukturę wodociągową dla poprawy jakości wody pitnej.</i>			<i>Podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wraz z modernizacją istniejących oczyszczalni ścieków.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej.	Monitoring i egzekwowanie prawidłowego składowania ścieków płynnych w zbiornikach bezodpływowych (tzw. szambach) i likwidacja nielegalnego zrzutu ścieków do urządzeń melioracyjnych, cieków wodnych i pól.	Budowa sieci wodociągowej na terenie miejscowości: Suchorze, Miszewo, Gumieniec, Bożanka.	Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.	Modernizacja sieci wodociągowych w zakresie wymiany istniejących rur azbestowych.	Zwiększenie ilości pojemników do segregacji odpadów na terenie gminy.	Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów (makulatura, plastik, szkło itp.).	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci wraz z rekultywacją obszarów po nie funkcjonujących już składowiskach odpadów.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku edukacji ekologicznej mieszkańców.</i>			<i>Umożliwić wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy do rozwoju agroturystyki i turystyki kwalifikowanej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Edukacja dzieci i młodzieży na dodatkowych zajęciach z ochrony środowiska i organizacja proekologicznych konkursów szkolnych i środowiskowych.	Edukacja dorosłych poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.	Utworzenie „Zielonej Szkoły” jako centrum edukacji ekologicznej społeczności lokalnej.	Inwentaryzacja przyrodniczych walorów gminy oraz budowa szlaków turystycznych łączących atrakcyjne turystycznie obszary gminy.	Wyznaczenie i oznaczanie ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych w obszarach agroturystycznych.	Wyznaczanie szlaków kajakowych i zagospodarowanie turystyczne jezior i rzek.	Promocja nowych technologii grzewczych (np. solary – jako naturalne źródło pozyskiwania energii cieplnej, biomasa).	Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy Trzebielino.	Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.
Cele trzeciorzędne								
<i>Działać na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego.</i>			<i>Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.</i>			<i>Podjąć działania dla utrzymania obszarów czystego krajobrazu.</i>		

10. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH

10.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) wskazano 14 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Trzebielino. Cele te wypełniają realizację przyjętej misji do roku 2015.

Sformułowane cele były podstawą do określenia wariantu rozwoju, składającego się z 14 najważniejszych celów, bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały one zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem celów strategicznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Celom tym przypisano 50% środków potencjału inwestycyjnego⁸ gminy Trzebielino.

Kolejne cztery cele określono mianem priorytetów, dla których realizacji przeznacza się 35% tegoż potencjału.

Dla wskazanych niżej ośmiu celów niezbędnych przeznaczono 15% tzw. potencjału inwestycyjnego.

Każdemu celowi w wariantcie rozwoju przypisano jeden z czterech charakterów odpowiadających skutkom, jakie będzie wywoływała pełna realizacja tego celu.

Zidentyfikowano cztery możliwe charakterystyczne skutki oddziaływania tj. prospołeczny, prokonkurencyjny, proedukacyjny i proinnowacyjny.

Wariant rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Trzebielino dzielący się na dwa cele strategiczne, cztery priorytety oraz osiem celów niezbędnych (schemat wariantu przedstawia tabela o nazwie „Wybrany Wariant Rozwoju”) można określić jako wariant o charakterze prokonkurencyjno-prospołecznym. Wariant rozwoju ma za zadanie zhierarchizowanie celów i jest podstawą podziału środków potencjału inwestycyjnego w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym do roku 2013, tj. na okres przyjętego budżetu Unii Europejskiej podziału Funduszy Strukturalnych UE.

⁸ przez pojęcie "potencjał inwestycyjny" określa się wszystkie środki finansowe wpływające do gminy (Budżet Gminy, dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się programy operacyjne i projekty wypełniające założenia strategii.

Tabela 33 Wybrany Wariant Rozwoju

CELE STRATEGICZNE	Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy. I A		Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych. I B	
PRIORYTETY	Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. II A	Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej. II B	Podjęcie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami. II C	Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej. II D
CELE NIEZBĘDNE	Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej. III A		Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego. III B	Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy. III C
	Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju. III D		Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa. III E	Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców. III F
	Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami. III G		Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. III H	

10.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Trzebielino. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariantcie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I A.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.

Opis kierunków działań:

- 1) Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.
- 2) Budowa nowych sieci wodociągowych do obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej.
- 3) Modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków oraz kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.

CEL STRATEGICZNY I B.

Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych.

Opis kierunków działań:

- 1) Remont i modernizacja dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy (utworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w ramach WPI).
- 2) Budowa i rozbudowa dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.
- 3) Budowa nowych dróg i ciągów pieszo-jezdnymi w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.

PRIORYTET II A.

Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Opis kierunków działań:

- 1) Tworzenie gotowych dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE.
- 2) Zabezpieczenie w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.
- 3) Zawieranie partnerstw publiczno-prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.

PRIORYTET II B.

Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.

Opis kierunków działań:

- 1) Gospodarstwa Agroturystyczne – promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.
- 2) Tworzenie różnych form turystyki kwalifikowanej w oparciu o istniejące zasoby przyrodniczo-krajobrazowe gminy (szlaki piesze, konne, ścieżki rowerowe, spływy kajakowe).
- 3) Budowa infrastruktury turystycznej wokół obszarów przyjeziornych (parkingi, pola namiotowe).

PRIORYTET II C.

Podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.

Opis kierunków działań:

- 1) Zwiększenie ilości pojemników do segregacji odpadów na terenie gminy.
- 2) Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów (makulatura, plastik, szkło itp.).
- 3) Likwidacja dzikich wysypisk śmieci wraz z rekultywacją obszarów po nie funkcjonujących już składowiskach odpadów.

PRIORYTET II D.

Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej.

Opis kierunków działań:

- 1) Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury zajmującej się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.
- 2) Budowa i modernizacja świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.
- 3) Budowa i modernizacja obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) w kierunku podwyższenia jakości kształcenia mieszkańców gminy.

CEL NIEZBĘDNY III A.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.

Opis kierunków działań:

- 1) Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.
- 2) Budowa i modernizacja chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.
- 3) Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Trzebielino.

CEL NIEZBĘDNY III B.

Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego.

Opis kierunków działań:

- 1) Własny system preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.
- 2) Stworzenie programu wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).
- 3) Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.

CEL NIEZBĘDNY III C.

Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Opis kierunków działań:

- 1) Prekwalifikacja zawodowa rolników dla osiągnięcia drugiego zawodu i zmiany profilu działalności.
- 2) Tworzenie zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu (agroturystyka, rękodzielnictwo, rzemiosło, uprawy warzywne).
- 3) Tworzenie punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych.

CEL NIEZBĘDNY III D.

Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju.

Opis kierunków działań:

- 1) Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki.
- 2) Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.
- 3) Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Trzebielino.

CEL NIEZBĘDNY III E.

Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Opis kierunków działań:

- 1) Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja + kadra nauczycielska).
- 2) Utworzenie Straży Gminnej.
- 3) Monitoring miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.

CEL NIEZBĘDNY III F.

Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.

Opis kierunków działań:

- 1) Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego.
- 2) Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej.
- 3) Budowa i rozbudowa infrastruktury otoczenia biznesu.

CEL NIEZBĘDNY III G.

Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.

Opis kierunków działań:

- 1) Promocja nowych technologii grzewczych (np. solary – jako naturalne źródło pozyskiwania energii cieplnej, biomasa).
- 2) Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy Trzebielino.
- 3) Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.

CEL NIEZBĘDNY III H.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Opis kierunków działań:

- 1) Tworzenie otwartych centrów sportowych (boiska, obiekty rekreacyjne) wraz z Ogródkami Jordanowskimi na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.
- 2) Wyznaczanie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych
- 3) Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych (stanice wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).

11. POWIĄZANIE CELÓW Z CELAMI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Trzebielino jest dokumentem programowym polityki rozwoju gminy.

Strategia wyznacza cele i kierunki działania, które przyczynią się do przełamywania problemów gospodarczych i społecznych oraz do podniesienia konkurencyjności gminy. Jest to wyzwanie, któremu gmina Trzebielino musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, liberalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Układ celów i kierunków działania gminy Trzebielino jest spójny i zgodny z założeniami Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, z Narodowym Planem Rozwoju oraz Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, które uwzględniają zapisy nadrzędnego dokumentu programowego Unii Europejskiej, tj. Strategicznych Wytocznych Wspólnoty (CSG).

Ponadto Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Trzebielino do roku 2015 jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

POSZCZEGÓLNE CELE ZNAJDUJĄCE SIĘ W WYBRANYM WARIANCIE ROZWOJU GMINY TRZEBIELINO ZNAJDUJĄ SWOJE WSPARCIE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

CELE STRATEGICZNE – POWIĄZANIE:

Pierwszy z celów strategicznych gminy Trzebielino pn. **„Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy”** znajduje swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym województwa pomorskiego pn. **„Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej”** wpisanym w priorytet **Dostępność**.

Drugi z celów strategicznych pn. **„Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych”** umiejscowiony został w celu strategicznym województwa pn. **„Efektywny i bezpieczny system transportowy”**, a co za tym idzie w priorytecie **Dostępność**.

PRIORYTETY – POWIĄZANIE:

Priorytet gminy Trzebielino pn. **„Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej”** powiązany został z celem strategicznym województwa pn. **„Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia”** wchodzącym w skład priorytetu o nazwie **Spójność**.

Kolejny priorytet pn. **„Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej”** odzwierciedlony został w celu strategicznym Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego pn. **„Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne”** oraz w prioryecie **Konkurencyjność**.

Priorytet gminy pn. **„Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami”** znajduje swoje wsparcie w celach strategicznych województwa pn. **„Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego”** oraz **„Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej”** wchodzących w skład priorytetu o nazwie **Dostępność**.

Ostatni z priorytetów gminy Trzebielino **„Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej”** powiązany został z celem strategicznym województwa pomorskiego o nazwie **„Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych”**, a co za tym idzie z priorytetem o nazwie **Dostępność**.

CELE NIEZBĘDNE – POWIĄZANIE:

Cel niezbędny gminy Trzebielino pn. **„Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej”** powiązany został z celem strategicznym pn. **„Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej”** wpisanym w priorytet **Dostępność**.

Drugi cel niezbędny pn. **„Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości”** wskazuje na cel strategiczny województwa pomorskiego pn. **„Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji”** oraz na priorytet **Konkurencyjność**.

Cel niezbędny **„Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach**

dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy” znajduje swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym „**Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej**” oraz w priorytecie **Spójność**.

Następny cel „**Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju**” wskazuje na cel strategiczny województwa pn. „**Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne**” wchodzący w skład priorytetu **Konkurencyjność**.

Cel niezbędny gminy Trzebielino pn. „**Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa**” przyporządkować należy do celu strategicznego województwa pomorskiego pn. „**Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo**” wpisanego w priorytet o nazwie **Spójność**.

Cel niezbędny pn. „**Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców**” powiązany został z celem strategicznym województwa pn. „**Efektywna sfera publiczna**” wchodzącym w skład priorytetu **Konkurencyjność**.

Kolejny cel niezbędny pn. „**Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami**” wskazuje na cel strategiczny województwa „**Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego**” oraz na priorytet **Dostępność**.

Ostatni z celów niezbędnych pn. „**Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej**” został wkomponowany w cel strategiczny województwa pomorskiego pn. „**Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych**”, a co za tym idzie w priorytet **Dostępność**.

12. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia obejmuje cele i kierunki działania zidentyfikowane i zhierarchizowane w pięciu obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Trzebielino, tj. infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia.

Zidentyfikowane i zhierarchizowane cele w tych obszarach stanowią wypełnienie założonej w Strategii misji i sięgają w swych założeniach roku 2015.

Jednocześnie cele te stały się podstawą do określenia wariantu rozwoju gminy do roku 2015 tj. na okres funkcjonowania budżetu Unii Europejskiej i podziału środków funduszy strukturalnych do roku 2013 i dalszych skutków z tego tytułu do 2015 roku.

Wyznaczone w wariantach rozwoju cele i przypisane im kierunki działania leżą w kompetencjach wielu instytucji, ale za ich realizację odpowiada samorząd Gminy Trzebielino, który winien współpracować w tym zakresie przede wszystkim z samorządami gmin ościennych, samorządem powiatu bytowskiego, samorządem województwa pomorskiego, instytucjami rządowymi, uczelniami wyższymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami biznesowymi itp.

Samorząd Gminy Trzebielino pełni rolę swoistego rodzaju koordynatora i organizatora prac nad realizacją Strategii.

Realizacja Strategii opierać się będzie na:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych celów w sposób samodzielny i wynikających z kompetencji samorządu określonych ustawą o samorządzie gminnym,
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego (z udziałem prywatnych inwestorów),
- oraz na koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

Tabela 34 Wdrażanie strategii

WDRAŻANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego poszczególnym Komisjom Rady Gminy Trzebielino.	Przewodniczący Rady Gminy	Czerwiec 2007
2. Zatwierdzenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na sesji Rady Gminy.	Rada Gminy	Czerwiec 2007
3. Przesłanie uchwalonej Strategii do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.	Wójt Gminy	Lipiec 2007
4. Opracowanie strony www w Internecie z zamieszczeniem zaktualizowanej Strategii w języku polskim i angielskim.	Wójt Gminy	Lipiec 2007
5. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	Rada Gminy	2007 - 2013

13. MONITOROWANIE STRATEGII

Monitoring Strategii będzie jej nieodłącznym elementem i ciągłym procesem obserwacji zmian wybranych wskaźników, co zapewni skuteczny przepływ informacji oraz stałą aktualizację bazy danych.

Monitoring będzie uwzględniał następujące obszary tematyczne:

- systematyczne gromadzenie danych liczbowych,
- aktualizację informacji ze sfery uwarunkowań prawnych i formalnych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz stopnia wdrożenia projektów (po opracowaniu programów operacyjnych) w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi założeniami, a stanem aktualnym na okres sprawozdawczy,
- planowanie zmian w strategii wraz z analizą przyczyn modyfikacji.

Monitoring w długofalowej perspektywie umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów, wskaże nowe źródła pozyskiwania funduszy na realizację zadań oraz dodatkowo uzyskane efekty.

Podstawą monitorowania Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Trzebielino będzie analiza wskaźnikowa przyjętych kierunków działania we wszystkich celach wymienionych i zhierarchizowanych w wybranym wariacie rozwoju gminy Trzebielino.

Przyjęto do oceny kierunków działania wskaźnik produktu i wskaźnik rezultatu. Przyjęte wskaźniki oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel strategiczny I A – Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.			
Kierunek działania I	Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Długość (w km) wymienionych sieci wodociągowych lub ich odcinków, które są przyczyną niskiej jakości wody pitnej. Liczba zmodernizowanych ujęć wody.	Liczba gospodarstw domowych, w których polepszyła się jakość wody pitnej za sprawą wymiany sieci wodociągowej i modernizacji urządzeń wodociągowych.
Kierunek działania II	Budowa nowych sieci wodociągowych do obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej.	Powierzchnia (w ha) obszarów budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej uruchomionych dzięki doprowadzeniu sieci wodociągowej.	Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej. Liczba podmiotów gospodarczych powstałych na uaktywnionych obszarach stref działalności gospodarczej dzięki doprowadzeniu sieci wodociągowej.
Kierunek działania III	Modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków oraz kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków na terenie gminy. Długość (w km) sieci kanalizacyjnej podłączonej do oczyszczalni. Liczba podjętych działań organizacyjnych, w tym opracowanych dokumentacji technicznych obejmujących nowe obszary gminy siecią kanalizacyjną.	Pojemność (w m ³) nieczystości płynnych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie. Długość (w km) nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej. Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej.
Cel strategiczny I B – Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych.			
Kierunek działania I	Remont i modernizacja dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy (utworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w ramach WPI).	Powstanie harmonogramu remontu i modernizacji dróg gminnych w kolejnych latach. Długość (w km) wyremontowanych dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na wyremontowanych drogach gminnych. Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy miejscowościami gminnymi połączonymi wyremontowanymi drogami. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Budowa i rozbudowa dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.	Długość (w km) nowo wybudowanych i wyremontowanych dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na nowo wybudowanych i wyremontowanych drogach gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi. Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy poszczególnymi odcinkami. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg.
Kierunek działania III	Budowa nowych dróg i ciągów pieszo-jezdnych w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.	Długość (w km) nowo wybudowanych dróg i ciągów pieszo-jezdnych w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych dróg i ciągów pieszo-jezdnych w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych w ciągu roku.
Priorytet II A – Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.			
Kierunek działania I	Tworzenie gotowych dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE.	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE. Liczba projektów umożliwiających realizację inwestycji przy udziale środków finansowych UE.	Wartość (w PLN) inwestycji zrealizowanych przy udziale środków finansowych UE.
Kierunek działania II	Zabezpieczenie w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.	Wartość (w PLN) zabezpieczonych w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.	Wartość (w PLN) zrealizowanych inwestycji przy udziale środków finansowych UE.
Kierunek działania III	Zawieranie partnerstw publiczno-prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.	Liczba projektów mających na celu pozyskanie środków pozabudżetowych dla realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych dla inwestycji realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Priorytet II B – Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.			
Kierunek działania I	Gospodarstwa Agroturystyczne – promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.	Liczba projektów promujących powstawanie Gospodarstw Agroturystycznych. Liczba szkoleń organizowanych na rzecz pozyskania środków UE dla potencjalnych właścicieli Gospodarstw Agroturystycznych.	Liczba Gospodarstw Agroturystycznych na terenie gminy. Wartość w PLN pozyskanych środków UE przez właścicieli Gospodarstw Agroturystycznych.
Kierunek działania II	Tworzenie różnych form turystyki kwalifikowanej w oparciu o istniejące zasoby przyrodniczo-krajobrazowe gminy (szlaki piesze, konne, ścieżki rowerowe, spływy kajakowe).	Długość (w km) wyznaczonych i zagospodarowanych rekreacyjnych szlaków turystycznych wg podziału na różne formy turystyki kwalifikowanej (piesza, konna, rowerowa, kajakowa).	Liczba turystów korzystających z wyznaczonych i zagospodarowanych rekreacyjnych szlaków turystycznych (w ciągu roku) wg podziału na różne formy turystyki kwalifikowanej (piesza, konna, rowerowa, kajakowa).
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury turystycznej wokół obszarów przyjeziornych (parkingi, pola namiotowe).	Liczba wybudowanych parkingów wokół obszarów przyjeziornych. Liczba pól namiotowych w gminie.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Priorytet II C – Podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.			
Kierunek działania I	Zwiększenie ilości pojemników do segregacji odpadów na terenie gminy.	Rozmieszczenie dodatkowych pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości gminnej.	Waga (w tonach) segregowanych odpadów na terenie gminy.
Kierunek działania II	Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów (makulatura, plastik, szkło itp.).	Rozmieszczenie dodatkowych, ze względu na asortyment, pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości gminnej.	Waga (w tonach) segregowanych odpadów na terenie gminy z podziałem na asortymenty segregowanych śmieci.
Kierunek działania III	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci wraz z rekultywacją obszarów po nie funkcjonujących już składowiskach odpadów.	Liczba projektów mających na celu likwidację dzikich wysypisk śmieci. Liczba projektów mających na celu rekultywację nie funkcjonujących już składowisk odpadów.	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci. Liczba zrehabilitowanych nie funkcjonujących już składowisk odpadów.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Priorytet II D – Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej.			
Kierunek działania I	Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury zajmującej się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.	Powstanie Gminnego Ośrodka Kultury zajmującego się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.	Liczba mieszkańców gminy biorących udział w życiu kulturalnym organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury.
Kierunek działania II	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości uczestniczących w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych na bazie nowo wybudowanych i zmodernizowanych świetlic wiejskich.
Kierunek działania III	Budowa i modernizacja obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) w kierunku podwyższenia jakości kształcenia mieszkańców gminy.	Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola). Powierzchnia w m ² nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola).	Liczba uczniów korzystających z nowo wybudowanej i zmodernizowanej bazy obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) na terenie gminy.
Cel niezbędny III A – Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.			
Kierunek działania I	Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.	Liczba działających punktów świetlnych na terenie całej gminy.	Długość (w km) ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których zmodernizowano i uzupełniono oświetlenie uliczne.
Kierunek działania II	Budowa i modernizacja chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Długość (w km) nowo wybudowanych i zmodernizowanych chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych i zmodernizowanych chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych (w ciągu roku).
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Trzebielino.	Liczba punktów dostępowych do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy.	Liczba mieszkańców (użytkowników) podłączonych do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III B – Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego.			
Kierunek działania I	Własny system preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.	Liczba utworzonych projektów w zakresie stworzenia systemu preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.	Liczba podmiotów gospodarczych objętych system preferencyjnych podatków lokalnych.
Kierunek działania II	Stworzenie programu wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).	Program wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).	Liczba podmiotów gospodarczych, które uzyskały wsparcie ze strony funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
Kierunek działania III	Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Liczba utworzonych projektów z udziałem gminy mających na celu tworzenie grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Liczba powstałych grup producenckich w ramach realizowanych projektów z udziałem gminy.
Cel niezbędny III C – Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.			
Kierunek działania I	Prekwalifikacja zawodowa rolników dla osiągnięcia drugiego zawodu i zmiany profilu działalności.	Liczba szkoleń z zakresu prekwalifikacji zawodowej rolników.	Liczba rolników, którzy w ramach szkoleń z zakresu prekwalifikacji zawodowej wyuczyli się drugiego zawodu. Liczba rolników, którzy w ramach szkoleń z zakresu prekwalifikacji zawodowej zmienili profil działalności.
Kierunek działania II	Tworzenie zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu (agroturystyka, rękodzielnictwo, rzemiosło, uprawy warzywne).	Liczba utworzonych projektów w zakresie stworzenia zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu.	Liczba gospodarstw rolnych o małej wydajności, którzy w ramach zachęt zmienili źródło dochodu.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania III	Tworzenie punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych.	Liczba utworzonych punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej. Liczba utworzonych projektów w zakresie tworzenia nowych inicjatyw gospodarczych.	Liczba beneficjentów korzystających z usług punktów doradztwa. Liczba beneficjentów korzystających z nowych inicjatyw gospodarczych.
Cel niezbędny III D – Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju.			
Kierunek działania I	Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki.	Liczba projektów mających na celu zagospodarowanie turystyczne istniejących zbiorników wodnych.	Liczba osób korzystających z nowo zagospodarowanych turystycznie zbiorników wodnych. Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Kierunek działania II	Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Koncepcja zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Kierunek działania III	Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Trzebielino.	Liczba utworzonych projektów z zakresu promocji walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Trzebielino.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Cel niezbędny III E – Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa.			
Kierunek działania I	Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja + kadra nauczycielska).	Liczba projektów poprawiających bezpieczeństwo w gminie dzięki wspólnym działaniom prewencyjnym Policji i kadry nauczycielskiej.	Spadek wskaźnika przestępczości w gminie. Liczba wspólnych działań prewencyjnych Policji i kadry nauczycielskiej.
Kierunek działania II	Utworzenie Straży Gminnej.	Powołanie instytucji Straży Gminnej na terenie Gminy Trzebielino.	Wskaźnik przestępczości w gminie Trzebielino.
Kierunek działania III	Monitoring miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.	Liczba miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami objętych monitoringiem.	Wskaźnik przestępczości i ilości wykroczeń w gminie Trzebielino.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III F – Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.			
Kierunek działania I	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego.	Powierzchnia (w ha) wyznaczonych i przygotowanych terenów pod rozwój przemysłu na terenie gminy. Powierzchnia (w ha) wyznaczonych i przygotowanych terenów pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy.	Powierzchnia (w m ²) przemysłowa na terenie gminy. Powierzchnia (w m ²) mieszkalna na terenie gminy. Powierzchnia (w m ²) mieszkalna przypadająca na 1 –go mieszkańca gminy.
Kierunek działania II	Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej.	Liczba programów edukacyjnych mających na celu promocję samozatrudnienia skierowanych do osób dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej. Liczba szkoleń organizowanych dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej promujących samozatrudnienie.	Liczba uczestników programów edukacyjnych i szkoleń, którzy podjęli działalność w ramach samozatrudnienia.
Kierunek działania III	Budowa i rozbudowa infrastruktury otoczenia biznesu.	Liczba nowo wybudowanych i rozbudowanych obiektów infrastruktury otoczenia biznesu na terenie gminy.	Liczba nowopowstałych firm na terenie gminy z tytułu wybudowanych i rozbudowanych obiektów infrastruktury otoczenia biznesu.
Cel niezbędny III G – Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.			
Kierunek działania I	Promocja nowych technologii grzewczych (np. solary – jako naturalne źródło pozyskiwania energii cieplnej, biomasa).	Liczba projektów promujących nowe technologie grzewcze.	Liczba gospodarstw domowych wykorzystujących nowe technologie dla wytwarzania ciepła.
Kierunek działania II	Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy Trzebielino.	Długość (w km) nowo wybudowanej sieci gazowniczej na terenie gminy.	Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do nowo wybudowanej sieci gazowniczej.
Kierunek działania III	Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.	Liczba utworzonych projektów w zakresie tworzenia lokalnego systemu monitoringu źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie utworzonego lokalnego systemu monitoringu źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III H – Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.			
Kierunek działania I	Tworzenie otwartych centrów sportowych (boiska, obiekty rekreacyjne) wraz z Ogródkami Jordanowskimi na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba utworzonych otwartych centrów sportowych (boisk, obiektów rekreacyjnych) na terenie poszczególnych miejscowości gminnych. Liczba utworzonych Ogródków Jordanowskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba użytkowników nowo utworzonych otwartych centrów sportowych (boisk, obiektów rekreacyjnych). Liczba dzieci do 10 roku życia korzystających z nowo utworzonych Ogródków Jordanowskich.
Kierunek działania II	Wyznaczanie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych.	Liczba projektów mających na celu wyznaczenie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych na terenie gminy. Liczba wybudowanych szlaków turystycznych i ich długość w km..	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych (stanice wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).	Liczba wybudowanych stanic wędkarskich przy akwenach wodnych. Liczba wybudowanych przystani kajakowych przy akwenach wodnych. Liczba wybudowanej innej infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku w obszarach akwenów wodnych.

Tabela 36 Monitorowanie strategii

MONITOROWANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Monitorowanie Strategii przez Przewodniczących Komisji Stałych.	Rada Gminy	2007 -2015
2. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w programach operacyjnych.	Rada Gminy	sesja absolutoryjna każdego roku
3. Ocena realizacji strategii.	Rada Gminy	Raz na dwa lata
4. Wprowadzanie korekt do Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Trzebielino.*	Rada Gminy	Każdorazowo według potrzeb na wniosek poszczególnych komisji Rady Gminy lub Wójta Gminy
5. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Rada Gminy	Co cztery lata

* Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów strategia może zostać skorygowana w każdym z jej rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jedna z komisji Rady Gminy lub Wójt Gminy na ręce Przewodniczącego Rady Gminy. Wniosek taki Przewodniczący Rady Gminy poddaje procedurze zatwierdzania, jak w przypadku każdego projektu uchwały Rady Gminy.

14. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

WYKAZ TABEL:

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Trzebielino	7
Tabela 2 Struktura gruntów w gminie Trzebielino.....	7
Tabela 3 Podział gruntów ornych gminy na klasy bonitacyjne.....	9
Tabela 4 Lesistość gminy Trzebielino.....	10
Tabela 5 Największe jeziora w gminie Trzebielino	12
Tabela 6 Przekrój statystyczny gminy Trzebielino – stan na koniec 2006 r.	14
Tabela 7 Dochody i wydatki budżetu Gminy Trzebielino na koniec 2006 r.	15
Tabela 8 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej.....	15
Tabela 9 Szkielet układu drogowego gminy Trzebielino	16
Tabela 10 Przebieg dróg powiatowych na terenie gminy Trzebielino	17
Tabela 11 Przebieg dróg gminnych na terenie gminy Trzebielino	17
Tabela 12 Aktualny wykaz przedszkoli i placówek przedszkolnych kl. O	20
Tabela 13 Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych.....	20
Tabela 14 Statystyka porad ogólnodostępnych wg podległości POZ.....	21
Tabela 15 Udzielone świadczenia – zadania własne gmin – za 2006 rok.....	22
Tabela 16 Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom – za 2006 rok.....	23
Tabela 17 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2006 roku.....	23
Tabela 18 Powody przyznania pomocy w 2006 roku	24
Tabela 19 Struktura osób bezrobotnych w gminie Trzebielino wg wykształcenia.....	25
Tabela 20 Bezpieczeństwo publiczne w Gminie Trzebielino – przestępstwa stwierdzone	27
Tabela 21 Bezpieczeństwo publiczne w Gminie Trzebielino – wskaźnik wykrywalności.....	28
Tabela 22 Analiza SWOT gminy Trzebielino	44
Tabela 23 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura.....	49
Tabela 24 Diagnoza stanu – obszar gospodarka.....	49
Tabela 25 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń.....	50
Tabela 26 Diagnoza stanu – obszar społeczność.....	50
Tabela 27 Diagnoza stanu – obszar ekologia	51
Tabela 28 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania	57
Tabela 29 GOSPODARKA – cele i kierunki działania	58
Tabela 30 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania.....	59
Tabela 31 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania	60
Tabela 32 EKOLOGIA – cele i kierunki działania	61
Tabela 33 Wybrany Wariant Rozwoju	63
Tabela 34 Wdrażanie strategii	73
Tabela 35 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania	75
Tabela 36 Monitorowanie strategii.....	83

WYKAZ WYKRESÓW:

Wykres 1 Klasy bonitacyjne gruntów gminy Trzebielino	9
Wykres 2 Stopa bezrobocia % - kwartalnie	26
Wykres 3 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca	30
Wykres 4 Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca	30
Wykres 5 Samodzielność budżetów gmin - procent dochodów własnych w dochodach ogółem.....	31
Wykres 6 Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	31
Wykres 7 Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	32
Wykres 8 Procent wydatków inwestycyjnych budżetów gmin w wydatkach ogółem	32
Wykres 9 Dochody i wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	33
Wykres 10 Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej	33
Wykres 11 Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.....	34

Wykres 12 Struktura ekonomiczna ludności.....	34
Wykres 13 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym....	35
Wykres 14 Ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym	35
Wykres 15 Urodzenia żywe w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności.....	36
Wykres 16 Zgony w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności.....	36
Wykres 17 Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności	37
Wykres 18 Przyrost naturalny liczony metodą: (urodzenia żywe - zgony) : urodzenia żywe	37
Wykres 19 Liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności	38
Wykres 20 Struktura ludności według płci.....	38
Wykres 21 Gęstość zaludnienia - liczba ludności przypadająca na 1km2 powierzchni.....	39
Wykres 22 Stopień zalesienia - stosunek powierzchni lasów do całkowitej powierzchni obszaru	39
Wykres 23 Bezrobocie w %.....	40
Wykres 24 Struktura procentowa bezrobocia według płci.....	40
Wykres 25 Struktura procentowa bezrobocia według poziomu wykształcenia.....	41
Wykres 26 Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem.....	41

WYKAZ RYSUNKÓW:

Rysunek 1 Położenie gminy Trzebielino na terenie powiatu bytowskiego	6